

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTCIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **13**

DEN 30 MARS 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR:
EBBA THEORIN

*En liten Idunläsare,
som för resten just påminner
om att det är tid förnya
kvartalsprenumerationen.
Foto Jensen.*

SJU ENGELSMÄN OM SVENSK KONST

MEDDELA IDUN SINA INTRYCK FRÅN VÅR UTSTÄLLNING I LONDON.

DEN SVENSKA UTSTÄLLNINGEN PÅ Royal Academy of Arts, Burlington House, i London är ett minne blott. Men det är ett minne, som skall leva.

Utställningen förtjänar att hugfästas som ett datum i svensk konsthistoria. För första gången har svensk konst givit en stor samlad uppvisning utanför Skandinavien. Experimentet har blivit en stor framgång. Konsten tjänar intet annat ändamål än skönhetsens. Men konsten undgår icke sitt nationella särmerke. Svensk konst bär svenska drag.

Om det är sant, att konsten icke spär- ras av språkgränser har svensk konst där- för talat fritt om svensk kultur, svenskt liv, svensk folksjäl inför en publik för vilken svenska ord äro meningslösa.

De engelsmän, — från kungahuset till Den Okände på Piccadilly — som besökt den svenska utställningen, böra alltså nu veta eller ana icke så litet mer än de förut visste eller anade om svensk konst och allt vad konsten bär budskap om.

Hur har den svenska utställningen tett sig i engelska ögon? Idun har sökt ett svar på den frågan genom att vända sig direkt till ett antal av engelska konstens främsta namn.

Vi ha i dag nöjet att återgiva uttalanden av sju konstförfattare och utövande konst- närer, som torde kunna anses väl repre- sentera engelsk majoritetsuppfattning. Det är icke som utslag av konstanalys deras ut- talanden böra betraktas utan helt och hållet som spontana uttryck för vad de tyckt, tänkt och känt inför de svenska åttiotals- mästarnas verk.

"Omväxling, lysande färg, dekorativ stil."

Mr Robert Anning Bell, som bär ett av Englands främsta namn inom deko- rativ konst, och som är känd som framstå- ende målare, skriver:

Tavlorna på den svenska utställningen i Royal Academy gjorde ett starkt intryck

på mig genom sin omväxling och sin i allmänhet lysande färg och genom utnytt- jande av natureffekter som dekorativa motiv.

Skönheten i Nordens långa skymnings- ljus synes ha inspirerat många av land- skapsmålarerna. Detta är ett utmärkande drag i utställningen.

Den lilla skulptursamlingen var mycket tilldragande, särskilt Carl Eldhs verk, mar- morstatyerna »Flickan med äpplet», »Ung Flicka» och »Sittande Flicka» samt bronset »Ungdom». Jag beundrade också mycket Christian Erikssons porslinsbyst »Bigou- dine».

Vad beträffar målarerna gjorde Prins Eu- gens »Sommar natt» på mig intryck av ett synnerligen poetiskt och vackert verk. Bland Bruno Liljefors' mycket intressanta arbeten blev jag mycket intagen av »Ankor i månlyd» och »Vildgäss» på grund av fåg- larnas naturliga återgivande och begag- nandet av vattnets krusning som dekorativ effekt.

Åtskilliga andra kunde nämnas t. ex. Carl Larsson med hans utmärkta självpor- trätt med den Mantegnaliknande behand- lingen av kläderna och vidare den vackra dekorativa målningen »Kräftfångst».

Robert Anning Bell.

"En revy av 40 års konst."

Mr George Claussen, ryktbar fi- gur- och landskapsmålare och dessutom författare till uppmärksammade skrifter i konstspörsmål, sammanfattar sina intryck sålunda:

Utställningen har gjort ett gott intryck genom de utställda verkens redbarhet i syfte och genom det goda färgsinne, som i stort sett uppenbar sig.

Den är särskilt intressant från den syn- punkten, att den gjort en revy av de se- naste 40 årens rörelser inom konsten (från- sett kubism etc.). Jämför man de tidigare årens arbeten i vilka skickligt efterhärm-

ningsmåleri eftersträvades med senare års, då teckning, rytm och en dekorativ stil varit målet, framgår det utan tvivel att kon- sten gått framåt och att de senare årens arbeten äro mera omedelbara och levande.

De arbeten, som mest slagit an på mig äro Prins Eugens. De äro mycket vackert uppfattade och sant kända, likaså Carl Nordströms tavlor i samma stämningsska- raktär samt Gustaf Fjæstads snötavlor.

Jag tyckte mycket om Carl Wilhelmsons arbeten, i synnerhet den »Gamle Fiskaren» och porträtten av hans barn, synnerligen vackra i teckning, färg och stil. Jag be- undrade också Carl Larsson och Zorn, li- kaså Emil Östermans utmärkta porträtt av professor Curman samt E. Josephsons »Smeder». Jag skulle vilja ytterligare näm- na den goda samlingen av Richard Berghs verk.

De här nämnda utgöra endast ett få- tal, som särskilt framträda i mitt minne. Vad skulpturen beträffar, minnes jag sär- skilt Carl Eldhs verk. Jag skulle gärna ha velat se en mera omfattande samling av de yngre artisternas arbeten och hoppas, att vi framdeles må bliva i tillfälle att mera grundligt lära känna Edert lands konst.

George Claussen.

"En ny utställning: alla konstläskares brin- nande önskan."

Sir George Frampton, en av Eng- lands främsta skulptörer, ger oförbehållsam- ma uttryck för entusiasm:

Det är mig en verklig glädje att med all uppriktighet gratulera de svenska konst- närer till deras utomordentliga utställ- ning på Royal Academy.

Den storslagna samlingen har varit och är högeligen beundrad av en mycket er- kännsam publik och alla konstläskares brin- nande önskan är, att en ny utställning må hållas i London i den närmaste framtiden.

Bland alla vackra verk är Christian Eriks- (Forts. sid. 302.)

IDUNS HUSMODERSKURS PER KORRESPONDENS BÖRJAD

IDUN HAR NU BÖRJAT SIN FÖRUT — bl. a. i n:r 3 och 4 för detta år — omnämnda hushållskurs pr korrespondens. Då vi lyckats att som föreståndarinna för kurserna erhålla den framstående skolköks- lärarinnan fröken Elsa Philip har Idun de bästa förhoppningar att denna korre- spondensundervisning skall bli till den stör- sta praktiska nytta.

Kursen omfattar:

Praktisk närings- och födoämneslära, byggd på senaste vetenskapliga erfarenheter.

Varukännedom av födoämnen och olika sä- songtider för diverse matvaror.

Olika former av matlagning:

Maten under 6 veckor i 4 prs. hushåll, 4 veckor på vintern, 2 veckor på sommaren, matsedlar, be- skrivning och vanliga Stockholmspriser. Syltning och saftning, etc., inläggning på apparat och annan konservering av frukt, bär, grönsaker, kött och fisk.

Enklare och finare bakning. Vegetarisk matlag- ning. Hemgjorda måltidsdrycker. Sjukmatlagning i teori och praktik. (Matsedlar för en del van- liga sjukdomar, t. ex. febersjukdomar, magsjukdo-

Fröken Elsa Philip, föreståndarinna för Korrespondenskursen.

mar, sockersjuka m. m.) Mindre och större fest- måltider i lämpliga matsedlar, dukning, serviett- brytning m. m.

Hushållets ekonomi från olika synpunkter.

Hemmets rengöring, tvätt och fläckuttagning. Fönsterträdgården och dess vård.

Det är vidare tillåtet för eleverna att insända andra frågor som kunna röra lek- tionsbrevet.

Intyg lämnas åt elev efter genomgången kurs. För att erhålla särskilt kompetensin- tyg bör elev helst i Stockholm deltaga i demonstrationer av lärarinnan å tillagning- en av en hel del av de maträtter som förekomma i kursen och även själv lämna prov å vunnit skicklighet att tillaga några av dessa rätter. Dessa prov kunna dock även utföras inför skolkökslärarinnan å när- maste ort.

Lektionsbrevet skickas mot postförskott å 5 kr. och utlösas ett i sänder. Varje brev medföljes av ett särskilt frågeformulär som eleven med ledning av lektionerna återsänder besvarat och vilket sedan åter- fås rättat. Kursen omfattar cirka 10 sådana brev. Anmälningar till kurserna mottagas t. o. m. andra veckan i april.

Skodonens livslängd förlänges avsevärt, om de putsas med **AHLGREN'S NOBLESS**

Tuben i förminskad skala

Icke dyrare än vanlig skocrème.

STRINDBERGS DOTTER BERÄTTAR OM SIN MOR

FRU KARIN SMIRNOFF SKRIVER EN BOK OM STRINDBERGS FÖRSTA HUSTRU.

T. v.: Strindbergs första hustru Siri von Essen. Kortet togs 1893, något år efter skilsmässan, alltså under hennes svåraste tid, då hon också ensam bar bekymren för barnen. — I mitten: Fru Karin Smirnoff, Strindbergs och Siri von Essens äldsta dotter, som också till utseendet starkt påminner om båda. — T. h. Kajsa Smirnoff, Strindbergs lilla tioåriga dotterdotter, i vars drag man även tycker sig spåra något av morfadern.

— DET HAR ALLTID FÖR MIG känts som en bjudande plikt att rentvå min mors minne, säger fru Karin Smirnoff, August Strindbergs dotter med hans första hustru, Siri von Essen. Jag kan inte uthärda den tanken, att hennes bild skall gå till eftervärlden i det vanställda skick, den fått i »En dåres försvarstal». Det är mitt hopp, att jag i den bok jag håller på att skriva om min mor, skall kunna skipa rätt mot båda parterna, min far såväl som min mor — jag känner dem ju båda så väl och håller av dem båda.

Den som tror att det har något värde för fler än de inblandade att rättvisa skipas inför eftervärlden — och det tro vi ju alla, i en ofta nästan omedveten vördnad inför rättvisans majestät — måste bli glad, när han hör att äntligen också Siri von Essens talan höjes. Ty om man med kritiskt sinne läser »En dåres försvarstal», förstår eller åtminstone anar man väl, att boken skapats av ett sjukt sinne.

— Jag har inte läst den boken, säger Karin Smirnoff, förrän helt nyligen. Och den gjorde inte ett så pinsamt intryck på mig som jag hade fruktat ty det var ju inte alls min mor jag mötte där. Min far har naturligtvis inte sagt ett ord, som han inte tror vara fullt sanningsenligt. Men boken är ju ett resultat av en sjuklig upphetsning och en ytterlig misstänksamhet.

Den som ingenting vetat om den kvinna, som vanställdt så fruktansvärt i »En dåres försvarstal», har i alla fall läst hennes försvar i — att hon aldrig försvarade sig. Hennes dotter bekräftar också, att hon hade ädla motiv för sin tystnad.

— Visst led hon av den boken, säger fru Smirnoff, men hon talade aldrig där-om med oss barn, när vi voro små. Senare, när boken bragtes på tal bland oss, försvarade hon alltid Strindberg med att hänvisa till att han varit sjuk, när han skrev den. Någon rådde henne en gång att svara på boken. Hon avvisade tanken med indignation. »Det är simpelt att ens tänka sig att jag skulle hämnas», svarade hon. Hon var också säkert för stolt för att försvara sig. Detta fast hon ju vart hon kom, möttes

av intrycket från boken. Hade man inte läst något annat av Strindberg, nog hade man alltid läst den.

Fru Smirnoff har mycket tydliga och starka barndomsminnen av sin far. Hon är äldsta barnet i första giftet, och hon var elva år gammal, när han lämnade sin familj. Genom förhållandena i barndomen slöts hon också innerligt till de sina. Med tre barn, en jungfru och tolv boklärar reste man och hustru från ort till ort i utlandet i sju års tid. Och det var hustrun som hade att packa upp och packa ner böckerna och att hålla reda på allt. Under dessa år inföll Strindbergs sjukaste tid. Han höll sin familj förfärligt isolerad från alla. Hans hustru tyckte om att vara samman med människor, hon vann lätt deras hjärtan genom sitt glada, vänliga väsen, och hon å sin sida blev uppriskad av sällskap. Men så snart Strindberg märkte, att hon blivit god vän med någon, vaknade hans misstänksamhet och han bröt upp från platsen. Han kunde icke tåla, att någon annan kunde tänkas få inflytande över hans hustru. Nu får man ju för resten komma ihåg, att »En dåres försvarstal» skildrar rätt ensidigt ett av hans själstillstånd i äktenskapet. De båda makarna hade också sin period av intensiv lycka.

Iduns kvinnoklubbar.

Stockholmsklubbens Sektion I sammanträder nästa gång onsdagen 2 april. Föredrag av författarinnan fru Frida Stéenhoff om »En gammal kärleksroman från 1600-talet i nutidsbelysning».

Obs! Resterande årsavgifter i båda sektionerna torde snarast insändas till Iduns exp.

För Stockholmsklubbens syaftnar föreligger ett nytt, beaktansvärt uppslag. Styrelsen tänker sig, att många av medlemmarna gärna skulle vilja sy kläder, underkläder eller ytterplagg, åt antingen Rädda Barnens skyddslingar inom eller utom Sverige, eller åt Iduns fadderbarn. Fru Elisabeth Kuylenstierna har älskvärt lovat ge anvisningar, hjälpa med tillklippning etc., vare sig man vill sy om gammalt eller sy nytt. Onsdagen 2 april kl. 11—2 tar hon i sin bostad, Narvavägen 5, emot de klubbmedlemmar, som vilja ha denna hjälp. Ävenså lämnar hon ut mönster mot 25 öre st.

Idunklubben i Malmö sammanträder den 7 april. Föredrag om »Huslig idrott som hemgymnastik» av frk Maria Kärrberg, sång av fru Alma Lindberg-Möller, utställning från firma Nanny Svensson.

Efter skilsmässan från fadern växte de tre barnen upp hos sin mor i Hälsingfors. Hon fick knoga väldigt för barnen, berättar fru Smirnoff. Hon översatte, och hon var lärarinna i teaterskolan. — Hon var en utmärkt mor — det är hennes egna barns omdöme om henne, och det är ju på tiden, att det blir hört. »Jag hyser en djup beundran och tillgivenhet för henne», säger fru Smirnoff. »Hon var en så god kamrat med oss barn. Och alltid var hon glad och humoristisk.» Också med Strindberg, som alltid var en god fader, var hans dotter sedan vid många tillfällen samman, och de brevväxlade flitigt.

Fru Smirnoff skulle säkert icke ha talat så öppenlydigt som här återgivits om andra parten i den äktenskapshistoria, som genom den store diktaren tillhör världslitteraturen, om hon icke just nu håller på att arbeta på boken om henne. Den skall heta »Strindbergs första hustru» och utkommer till hösten. Den är byggd både på personliga minnen och gamla brev. Fru Smirnoff har arbetat länge på den, och skulle nog redan haft den färdig, om icke vid flera tillfällen något av hennes dramer trängt sig emellan, bemäktigat sig hennes fantasi, fordrat att få form och liv.

Ty fru Smirnoff är som man vet författarinna och främst dramatiker. Med tre dramer, »Makter», »Ödesmärkt» och det nu i dagarna utkomna »Riddaren och jungfrun» har hon visat sig värdigt uppbara sin store faders andliga arv. Kraft, sanning, psykologisk djupsyn utmärka dessa arbeten. »Makter» hade nyligen premiär på Deutsches Schauspielhaus i Hamburg. Det var inför en salong — nej ett torg borde man säga på tvåtusen människor. Kritiken var mycket gynnsam. Berliner Tageblatt hade t. ex. skickat sin kritiker till Hamburg för detta tillfälle, och hans recension är full av loyord.

Nu skall även »Ödesmärkt» översättas till tyska. Dramat har redan översatts till ryska och utgivits genom förmedling av Gorki, som tyckte mycket om det.

Det var för resten — berättar fru Smir-

(Forts. sid. 305.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

KVINNOUPPFOSTRAN OCH HÄLSA

AV DR. LYDIA WAHLSTRÖM.

EN GÅNG VAR JAG UTE PÅ LANDET på besök hos en vän, som var gift och hade en liten flicka. Vi sutto ute i trädgården, när hon kom springande och bad fadern om hjälp med lagningen av en pilbössa. Han hörde tydligen inte till den sorts män, som ha lyckan att vara händiga, och det gjorde väl sitt till — i alla fall tittade han bara litet passivt och medlidsamt på flickungen och brast ut: »Vad ska du med såna här saker till, du som är flicka?»

När hon hade lämnat oss, slokörad med sin trasiga leksak, kunde jag inte låta bli att ta fadern en smula i upptuktelse. Jag tänkte på min egen far, som även han var olycklig nog att bara ha flickor, men som gjorde sitt bästa att låta mig vara pojke och dagligen körde ut mig i vad väder som helst och till min mors förskräckelse lät mig leka med statarpojarna så mycket jag ville. Nu har jag egentligen honom att tacka för att jag fortfarande är stark tillräckligt att hålla på med lite sport och att jag aldrig nämnvärt lidit av den mindrevärdekänsla gentemot det manliga släktet, som ännu så ofta förbittrar barnoms- och ungdomstiden för våra flickor.

När man framhåller detta sista, blir man vanligen avbruten med att sådant kanske kunde gälla 70- och 80-talens ungdom — nu för tiden har man väl hunnit så långt, att flickorna ha lika stora rättigheter och möjligheter som någonsin pojarna. Men vad säger man då om ett bildat hem i Stockholm, där en av flickorna för något år sedan helt enkelt måste sluta sina studier efter studentexamen, därför att hon inte kunde läsa hemma, då modern utan några trängande ekonomiska skäl envisades att inte vilja ha jungfru och ansåg att den enda »lediga» dottern mycket väl kunde »hjälpa till lite», som det heter? Sonen i familjen var för tillfället arbetslös, men flickorna måste i alla fall städa hans rum, ty eljest gjorde modern det. — Eller ett annat, liknande hem, där dottern, som gick på Stockholms högskola, måste städa åt två bröder på Tekniska högskolan.

Detta är bara exempel ur högen. Det finns gott om hem mitt ibland oss, där man fortfarande behandlar döttrarna som om de icke hade någonting annat att göra än sköta hemsysslor, fast de sitta sju timmar varje dag och ofta ändå mer, på något kontor eller ämbetsverk. Och det finns kanske lika gott om hem, där man inbillar sig, att diskning och matlagning är en lämplig vila från stillasittande arbete. Det hela bottnar i den vanekonservatism hos medelklassens äldre kvinnor, som lämnar dem så utan all anpassningsförmåga till senare tidens ändrade förhållanden. Den yngre generationen ställes inför dubbla uppgifter, och de äldre förvänas endast över att man inte hinner med båda lika bra. Själva ha de ju orkat med en hel del duktigt arbete, och de tänka inte på, att detta arbete inte bara varit av tämligen enhetlig beskaffenhet utan också krävt en betydligt lägre utbildning. Tänk bara på hur enkelt forna tiders lärarinnor hade allting tillrättalagt för sig mot vad de unga

Vad d:r Wahlström här på sitt medryckande sätt säger om kvinnornas plikt till livsglädje och hälsa är en maning till både unga och gamla. På Iduns Kvinnoklubb har d:r Wahlström tidigare talat om "Kvinnouppfostran till hälsa och ohälsa", och samma synpunkter som föredragets ligga till grund för denna artikel.

ha det! Det var en sådan gammal veteran, som då hon hörde att jag som nybakad lärarinna brukade bereda mig noggrant på lektionerna, häpen utbrast: Kan hon inte det där då? På hennes tid hade det ju endast fordrats att slå i sig några läxor och sedan förhöra sina elever på dessa samma läxor. Och inför sådana uppgifter behövede man inte ställa några större krav på möjligheter till vederkvickelse. Det är dylika förhållanden som skapat sagan om »kvinnornas små behov», och att tron därpå ännu är så bergfast inrotad hos män, beror nog till mycket stor del på att kvinnorna själva visat så liten angelägenhet att taga bort den.

Man säger nu kanske, att hemmen inte ha råd, allra minst i dessa kristider, att lägga arbetet annorlunda. Jo, det finns ingen anledning att lägga ned mera ekonomisk uppoffring på utbildning av en ointelligent pojke än av en ointelligent flicka. Och även de fattigaste hem skulle kunna ha råd att uppfostra gossar och flickor så lika, att också pojarna finge sin andel av det husliga arbetet. En sådan uppfostran skulle ha även sin moraliska betydelse, eftersom den kunde lära män att i praktiken och inte bara i bröllopostal värdera det husliga efter förtjänst, och den kunde sålunda också lära flickorna att vara lagom ödmjuka gentemot gossarnas naturliga arrogans. Och på detta sätt skulle man kanske till sist även i hemmen få klart för sig, att flickornas ohälsa inte på något sätt är naturligare än gossarnas. Inte ens den ohälsa som nu de flesta, t. o. m. läkare, tyckas anse vara en så ofrånkomlig följeslagare till kvinnans speciella fysiologiska funktioner, att dessa inte så sällan få den mycket betecknande titeln »den periodiska sjukdomen?» Jag vet exempel på att man kan gå genom livet, utan att ha några som helst olägenheter härav, men då fordras det också att vara uppfostrad som en pojke, såsom det betecknande heter på kvinnospråk, d. v. s. i systematisk hårdning och friluftsliv.

Men de husmödrar, som äro över femtio år och själva aldrig avlagt några examina eller innehaft några befattningar, ha i regel ännu ingen uppfattning av att hälsa och animalisk livsglädje också för kvinnorna äro att betrakta helt enkelt som plikter och inte bara som sällsynta förmåner, vilka man icke kan göra någonting för att själv förskaffa sig. De flesta kvinnor ha därför ännu blivit uppfostrade till samma föreställning som pastor Jussilainen i det finska lustspelet »Bakom Kuopio» uttalar i sin dikt till den ödmjuka prästdottern, som blivit hans fästmo:

Din rätt, o kvinna, vill din rätt du veta:
det är att lida, älska och arbeta.

Att lida, t. o. m. genom att göra arbetet så obekvämt för sig som möjligt. Det ligger som en symbol av denna uppfattning i de flesta kvinnors sätt att rigla en dubbeldörr: även om den kvinnliga tjänsteanden är aldrig så lång, lutar hon sig ned och stänger uteslutande den lägre rigeln. Precis som hon helst väljer den kortskaftade borsten, även om hon hade större nytta av en långskaftad.

Men kvinnan skall ju offra sig och tjäna, heter det — inte bör hon frångå sin natur för att arbeta för själviska syften. Hur ofta resonnerar man inte på detta sätt i god tro och anar inte, att det just är med detta resonnemang man visar sin oförmåga att skilja mellan själviskhet och osjälviskhet. Har vi inte lite var sett den kvinnotyp, ofta ännu i den tidigare medelåldern, som så gott som regelbundet delar sin tid mellan perioder av rasande arbete natt och dag och perioder av fullständig sjukdom. Jag tvekar inte att kalla den sortens kvinnor för själviska även om både vederbörande själva och hela deras beundrande omgivning anse dem för martyrer för sin uppoffring. Omedvetet njuta de av den rent hysteriska livsstegring vari de leva, och de ana inte, att de bäst skulle göra sin plikt, om de utan alla ekvilibristiska övningar i överprestation helt enkelt kunde finna sig i det jämna arbetslunket, som inte tidtals gjorde dem till en plåga för sin omgivning. När allmogen på Gustaf Vasas tid ropade efter det »som gammalt och fornt varit hade», brukade konungen uppräknade »goda nya sedvänjor» han infört. Det gamla och forna är i detta fall helt enkelt resterna av den gamla asketiska kvinnotypen, och om denna kunna vi nog med en viss sanning begagna Olaus Petris bistra humor: »Djävulen är nog gammal, men är icke desto bättre.» Och han är värst, när han som i detta fall förskapar sig till en ljusens ängel.

Hur den kvinnliga ohälsan tar sig ut inför den nya tidens krav, det kan man lätt övertyga sig om genom att kasta en blick i det aktuella arbete, som kom ut 1921 och heter: Ämbetsverkens utlåtanden till K. M:t med anledning av frågan om kvinnornas tillträde till ämbeten. Det borde emellertid knappast behöva påpekas, att saken inte bara gäller det offentliga livets krav på kvinnan, utan ännu mera hemmets. Plikten att vara frisk är för hemmets kvinna, som skall föda och fostra det kommande släktet, minst lika stark som för den i det offentliga livets tjänst stående. Den sunda glada husmodern utan överloppsgärningar och utan depressionsperioder, hon gör Gud och samhällslivet en vida större tjänst än det flämtande helgonet. Men faktiskt har man inte ens på rama bondlandet blicken öppen för vikten av kvinnornas hälsa. Det har överallt under mina föredragsresor slagit mig, att den manliga delen av auditoriet i regel sett mycket friskare ut än den kvinnliga. Männens lantarbete ger friluftsliv, och kvin-

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÅNKALLNING OCH KOPIERING SÅST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

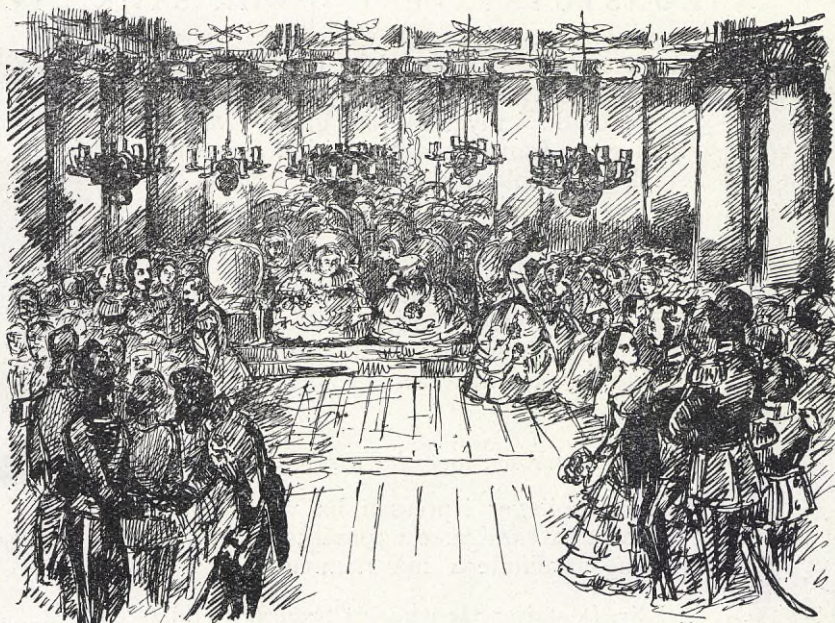

NÄR DET BJÖDS PÅ AMARANTBAL

De en gång så lysande Amarantbalerna, inställda under de 12 senaste åren, skola återupplivas igen. Idun har med anledning därav bett en av medlemmarna i Amarantorden, grevinnan Louise König, änka efter kammarherre Eric König, som år 1870 var med om sin första Amarantbal, att berätta om sina minnen därifrån.

»VAD JAG GLADDE MIG åt min första Amarantbal!» säger grevinnan König och småler åt det ljusa minnet. »Det var årets finaste bal på den tiden, och det var med en ljuv känsla av fest och högtidlighet man klädde sig till den. Ny toalett skulle det förstås vara! Inte dög det med en gammal klänning till Amaranten! Men nutida unga damer skulle säkert föraktligt rynka på näsan åt vad man då ansåg för elegans. Det var nämligen alldeles tillräckligt fint med tarlatan — siden kunde inte komma ifråga för en ung flicka. Inte fanns det heller en sådan massa kvaliteter att välja på som nutilldags. Den enda omväxlingen var, att man ibland hade skära band, ibland blå som garnering.

Nå, en bunt tyg togs alltså hem, kammarjungfrun var med om att sy, själv hjälpte man till med rynkningar och volanger. Och så kom den viktiga dagen. Jag minns den vackra gamla Börssalen glimrande av ljus och speglar, av uniformer och juveler. Först skedde den högtidliga recipieringen, införandet av nya medlemmar i Amarantorden. Det var inte precis så lätt att vinna den utmärkelsen. Man måste ha en medlem i Orden att referera till, och en herre att införas av. D. v. s. en dam skulle införas av en herre och en herre av en dam. Innan de nybakade medlemmarna släpptes in i salen trädde ceremonimästaren fram till ordens stormästare och stormästarinna, som sutto vid ett särskilt litet bord, och meddelade: »Det klappar till Amarant!» — »För in dem som klappa»,

Amarantbal på Börsen på Oscar I:s tid. T. v. synes Oscar I, t. h. om honom något mera i bakgrunden kronprinsen, sittande i fonden änkedrottning Desideria.

Grevinnan König som nyintagen i Orden.

nans ger stugliv, och i stugan är det nu i kokspisarnas och innanfönsternas tider ingen möjlighet att få frisk luft. (N. B. förr fick man det ändå mot sin vilja genom draget i fönster och spis!)

Frågar man nu till sist efter den fysiska fostran, som skall skapa den nya sunda kvinnomänniskan, så kan jag av egen tacksam erfarenhet hänvisa till både sport och gymnastik. Min erfarenhet av sport gäller mest cykling, och där vill jag endast säga, att om äldre personer förstode vilken njutning en cykeltur på en fjorton dar är, och hur den sparar in tråkiga pensionatsvistelser och dyra badkurer, så skulle varje femtioåring skaffa sig en cykel i vår.

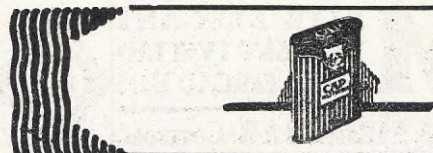
Vad åter gymnastik angår, så har folk ännu fler de obotfärdigas förhinder härvidlag än beträffande sport: man blir »kantig» av den lingska gymnastiken, den är »tråkig» o. s. v. Vad kantigheten beträffar, så misstänker jag nu, att de som excellera

i denna egenskap, skulle göra det ännu mer, om de inte gymnastiserade, och vad tråkigheten anbelangar, så ha nog de som så tala, ingen erfarenhet av vilken omväxling nutida gymnastiklärare inlägga i sina dagövningar. Och heller ingen erfarenhet av regelbunden morgongymnastik, denna härliga sammansättning av bad och morgonbön, som gör dagens grundstämning till ett enda jublande »Alltid redo» för både gammal och ung och särskilt kommer den gamla att känna sig, som det står i bibeln, »ung och frisk såsom en örn.» Inte minst genom den serie av koncentrerade förödmjukelser och uppmuntringar, varigenom gymnastiken blir ett kortfattat sammandrag av själva det rika livet. Vilket moraliskt elddop innebär inte en gymnastiklektion för de blyga, som inte velat företaga sig något vari de icke från första stunden äro säkra om att lyckas! Och vilken skola till självbehärskning i alla be-

märkelser, inte minst i den av att härska genom sig själv, varmed Harald Hjärne brukade tolka den engelska termen »Self-government!»

Vad vi just nu bäst behöva, det är inte så mycket den undergivna kvinnotypen, det är snarare ledarpersonligheter. Det påstås, att vi sakna dylika bland män — i så fall är det bättre att kvinnorna taga tömmarna än att det hela skall gå till fullständig anarki. Och för resten: träkvinnor föda inga friborna män. Vi behöva i själva verket en omläggning av det gamla kvinnoidealet till hälsa, glädje, storsinhet, generositet och — ja varför icke myndighet också? Är detta det manliga idealet, som jag råkat komma in på? Skulle vi inte för en gångs skull kunna enas om att döpa det till mänskligt?

Lydia W. Palmers

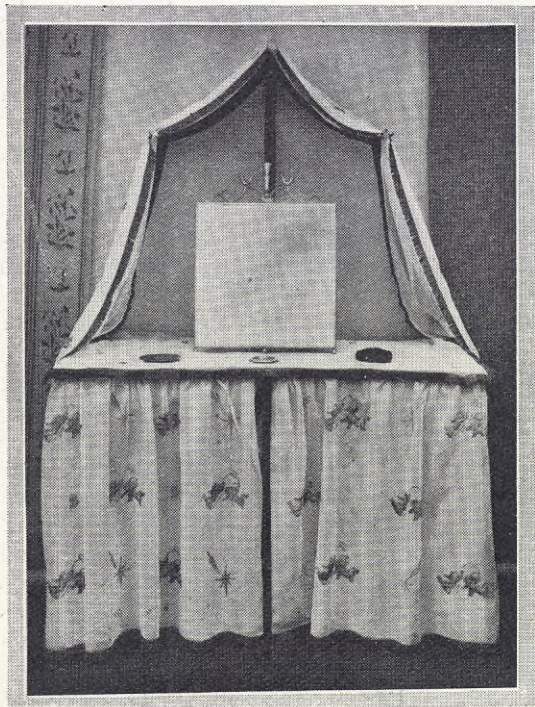

CAP
KATTUNGOR

tillverkade av vår utsökta
Palmsychochoklad i
smakfulla askar à 1 Kr.

UTSTÄLLNINGSPJÄS SÅLD 22 GÅNGER

IDUNS SMAKONSTUTSTÄLLNING GÖR STOR LYCKA.

Till utställningens mest beundrade arrangemang hörde detta toalettbord. Det hade ordnats av Ragnhild Nordensten, som även utfört handtrycket på draperierna. Tennspegeln av Tage Fougstedt hann under utställningsdagarna få icke mindre än 15 köpare.

IDUNS SMAKONSTUTSTÄLLNING I David Blombergs utställningslokal Kungsgatan 15 blev en större framgång än man vågat hoppas på. Mellan 2- och 3,000 personer besökte utställningen och belåtenheten med densamma framgår av den iver varmed publiken skyndat att förvärva de vackra saker som exponerades. Största lyckan gjorde därvidlag en Gustafsbergblomkruka vilken såldes inte mindre än 22 gånger. Mycket eftersökt var även Tage Fougstedts tennspegel som fann köpare 15 gånger och en vas av fröken Adelborg som likaledes blev såld 15 gånger. Överhuvud taget kan sägas att allmänheten visade synnerligt stor förståelse för utställningen och dess idé och föremål så-

dana som Tage Fougstedts tennsaker, Käges keramik och Jämtlands hemslöjdssaker intresserade i mycket hög grad. De rön man gjort från denna exposition av svensk småkonst skola bli till stor nytta då såsom vi hoppas utställningen en annan gång kommer att upprepas i ny och möjligen utvidgad form.

Det kan nämnas, att den mycket beundrade, egenartade jämtska »sprungen» utställdes på Iduns kvinnoklubb, där den väckte mycket intresse.

Dagspressen lovordar utställningen.

Våra kolleger i pressen ha visat utställningen den vänligaste uppmärksamhet. Av tidningsuttalandena må nämnas:

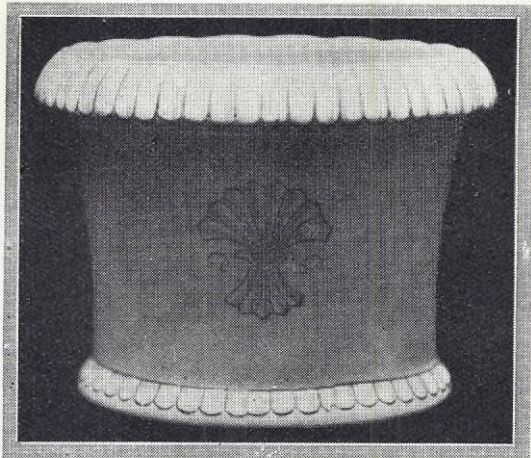
I Sv. D. skriver vår utmärkta textilexpert Elisabeth Thorman i en längre, hänförd översikt över utställningen bl. a.:

Som i viss mån ett tidens tecken, som ett tecken på att smaken gjort en mycket betydande svängning från burlesk allmogestil till den raffinerade borgerligheten, som får betecknas som av patricierkaraktär, bör tagas den lilla, i många avseenden exkvisita utställning, vilken i dag öppnas hos David Blomberg. Initiativtagare är f. ö. vår främsta kvinnotidning, Idun, som härmed fortsätter den rad av i sin art högtintressanta utställningar, vilka begyntes med den förra våren anordnade uppvisningen av korsstygnbroderier.

Den gången var det idel gamla och charmfyllda ting, som fyllde de rymliga lokalerna. Denna gång är det idel konst av i dag, till allas glädje, som leva med i den starka rörelsen för ett gott konsthantverk, charmfull även den.

Denna utställning bjuder av konsthantverk endast ett tvärsnitt; den bjuder bland bokkonst, keramik och glas, bland textilier, tenn och silver allt det nyttiga och nätta, det behagfulla, behändiga och behövliga, som kanske främst vi kvinnor åtrå att omgiva oss med.

Ofta äga vi sådana saker i arv, spröda, graciösa ting, sådana vi ej hade drömt att nutiden kunde tillverka dem. Men nutiden har överraskat oss med en kunnighet över allt beröm, och den utomordent-

Gustafsbergblomkrukan, som fick 22 köpare bland utställningsgästerna.

ligt sevärda utställningen skall ytterligare stadfästa oss i vår tilltro om denna dess förmåga.

Bland övriga berömda pressomdömen kunna vi citera St. T.:s, var det bl. a. heter:

Alltsammans är av svenskt ursprung och leder osökt till den glädjande reflexionen, att vi sannerligen äro lyckligt lottade med en hel stab av skickliga konstnärer, som med tydlig kärlek och framgång ägna sig åt gebitet. Bland utställningens kräsna urval framstår som det främsta en del Orreforsglas, silver och tenn, lyckligt kompletterat av andra grenar av konsthantverket.

D. N. räknar också upp en hel del av utställningens mest tilltalande saker, bland vilka recensenten särskilt fäst sig vid Ragnhild Nordenstens toalettbord och handtryckta bonad.

I en längre, sakkunnig artikel i N. D. A. om utställningen dröjer förf. särskilt vid den av hemslöjdsföreningen Jämtslöjd utställda kollektionen och övriga textilier. När man dessutom, fortsätter förf., ser de sobra tennsakerna, de utsökta silverföremålen, keramikerna, "där man icke minst märker Tyra Lundgrens roliga kakel, delvis imiterande holländskt 1600-talskakel — ja då får man lust att med Fredrik den store utropa: Potz tausend donnerwetter haben wir das alles getan".

Tidningens slutomdöme blir, att man aldrig tröttnar att njuta av svenskt konsthantverks förnäma grace, måttfulla proportioner och kultiverade färger.

H A R N I N Å G O N K A T T ?

HUNDEN ÄR MÄNNISKANS trognaste vän, heter det — varför inte katten? Man har dock flerfaldiga bevis på att dennas förmåga av tillgivenhet inte är ringa, fast den inte varje stund blir lagd i dagen, som hundens. Och varför skulle annars så mångt hem bära en djupt älskad katt i sitt sköte? Kärlek kräver kärlek — och ingen skulle säkert länge ha intresse för en misse, som förblev kall...

Dock, må man tvista om tillgivenheten. Vad man i alla händelser inte kan frångå katten är klokhet. Ett färskt vittnes-

börd härom ger oss en av våra mera betydande författare, Henning Berger, i sin senaste bok, »Min katt», där han värtligt och med förträfflig psykologisk blick skildrar ett djurs egenart. Nu fråga vi våra läsarinor: ha ni själva några erfarenheter om en snäll eller stygg, en godsint eller illmarig katt att lägga fram? Och har ni lust att göra det i Idun? Till uppmuntran skänkes Henning Bergers bok som pris för det bästa bidraget.

Narig hud

blir ren som sammet medelst

Yema
hudcremetvål

KOSTYMER BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB · GÖTEBORG

DÄR STJÄRNORNA SOVA OM DAGEN

SAGA AV SARITA BARCLAY, ENGELSKE MINISTERNS I STOCKHOLM FRU. ÖVERSATT AV FIA ÖHMAN.

RODDIE HADE OFTA UNDRAT över, vad som fanns bakom stjärnorna. Aldrig hade han kunnat förstå det, ty i hans geografi nämndes det ej ett ord om en plats bakom molnen. Likväl visste han att det måste finnas en plats där — ty var skulle annars hans vänner stjärnorna taga vägen då de sova om dagen? Dessutom hade han från barnkammarfönstret om kvällen sett, hur en förtjusande väg, glittrande som silver, sträckte sig fram över sjön och gick rakt till månen. Fullvuxna personer hade talat om för honom, att människorna kommo till himmelen då de dogo, men Roddies moster blev mycket stött då han talade om för henne, att snart skulle han och hans docka »Golliwog» leka tillsammans i himmelen. Alltsedan Roddie fått veta, att inga dockor få komma till himmelen, kände han sig mycket ledsen, då han om kvällarna tittade upp på månen, som sken in genom fönstret. Varför skulle Roddie fara till himmelen om Golliwog måste stanna kvar på jorden?

Roddie var visserligen en liten gosse, men hela hans kärlek slösades dock på hans slitna docka Golliwog. Roddies moster hade ofta talat om för honom, att hans mamma dött då Roddie var mycket liten; därför trodde Roddie att hon väntade på honom uppe i himmelen. Först denna kväll började han smått att tvivla på det — ty det var ju så länge sedan hans mamma dog och nu var Roddie hela sex år. Mätte hon bara säkert känna igen honom! Men för övrigt — vad skulle Roddie göra uppe i himmelen utan sin kära Golliwog? Dessutom var ju Roddies mamma och pappa tillsammans uppe i himmelen; hon tänkte kanske ej mera på sin lille Roddie, som hon lämnat för så länge sedan? Nu började Roddie att fundera över vart han skulle taga vägen om han ej for till himmelen — till den onde kunde han väl ej fara? Nej, han längtade bra ivrigt till himmelen och trodde, att vinden eller stjärnorna — de små ljusen som glittrade så glatt då han talade vid dem, — de hörde honom nog, kanske tänkte de på honom och ville t. o. m. hjälpa honom. Han beslöt, att nästa natt taga reda på, om stjärnorna ville taga Roddie och dockan Golliwog med sig upp till himmelen.

Äntligen kom så natten! Roddie fick krypa i säng i vanlig tid, just då solen sjönk vid horisonten i den blå sjön. Han somnade genast, som han önskat. Golliwog väckte honom ej, ty hon sov själv som en säck tills det blev tyst i huset. Då väcktes han av månens silverstrålar och av trädens dämpade suckar. Det blev mörkare och mörkare, snart härskade en fullkomlig stillhet, blott ett moln svävade sakta över himmelen, bakom vilket månen tittade fram och lyste rätt på Roddies lilla ansikte. Då blev han alldeles klarvaken, smålog åt sina egna drömmar, kröp upp i sänghörnet och såg, hur månen leende tittade på honom. Nu satte han sig upp i bädden, föll sen på knä mot det öppna fönstret, sträckte ut sina små armar mot silversjön och kallade sakta på sin vän vinden.

Lady Barclay, maka till engelske ministern härstädes, sir Colville Barclay, är dotter till den kända engelske skulptören och upptäcktsresanden Herbert Ward, — Stanleys följeslagare, — och hans maka Sarita Sanford från Amerika, New Jersey. En lycklig barndom i det förtjusande hemmet å egendomen Rollebois och i det intressanta hemmet i Paris med artistisk milieu, dessutom senare vidsträckta resor, utvecklade den tacksa Sarita Ward till den intagande, intelligent kvinna hon i dag är. Redan som barn visade hon konstnärliga anlag, och den drömmande, tankfulla skolflickan skrev även ibland ned sina intryck. Vid 14 års ålder samlade hon några av dessa i form av sagor i en bok i vilken även hennes syster medverkat med poesi. Det är ur denna bok den älskliga sagan "Där stjärnorna sova om dagen", som vi här åter, hämtats.

En vacker och behaglig kvinnlig medlem av Stockholms diplomatiska värld är även fru Anna Walteova, maka till tjeckoslovakiska pressattachén Walter.

Den kom strax, andades runt kring fönstret snuddade intill Roddie, som bad så vackert, att den snälla vinden skulle göra honom den tjänsten att fara upp till månen för att fråga, om inte en stjärna kunde få komma ned till jorden och hämta honom och hans Golliwog till himmelen. Som svar på denna fråga klagade vinden helt sakta; den ville härmed säga, att den ej hittade vägen till månen. Men då visade Roddie triumferande på den silverglänsande vägen över sjön och sade till vinden att bara skynda sig att följa den, ty det var raka vägen till månen. Genast for vinden i väg med så svindlande fart över den jämna silvervägen, att den lämnade tusende fåror efter sig.

Men när dessa försvunnit och vägen blivit slät igen, då visste Roddie, att vinden hunnit fram till månen. Det dröjde ganska länge innan den kom tillbaka med svaret från månen — men plötsligt kände Roddie att den nalkades. Han sträckte ut sitt lilla huvud genom fönstret för att fånga dess första ljuva suck. Vinden talade nu om för Roddie, att nästa natt skulle en stjärna glida ned på en månstråle och ta honom och Golliwog med sig dit där stjärnorna sova om dagen.

Roddie blev överlycklig! Han kröp genast ned i sin säng och somnade. Uttrycket i hans lilla ansikte återgav så intensivt, vad han kände, att t. o. m. träden, som stodo runt huset, förnummo denna känsla och böjde sina kronor mot returerna för att titta in på den lille. Hur ljuv han var där han låg med Golliwog i sin famn, leende av sällhet...

Nästa morgon undrade alla över att Roddie var så munter och glad, att hans livliga ögon fullkomligt spelade av glädje. Ty världen och allt som fanns i den var ju så långt borta från hans tankar, hans lilla hjärta ville nästan sprängas av lycka när han tänkte på vad som väntade.

Då eftermiddagen förgått och det blivit skymning, gick han ut till blommorna och träden och sade adjö till dem och fåglarne som kvittrade i sina bon gav han slängkyssar — bara till sjön, som kantade trädgården, sade han ej farväl — ty den såg han ju från barnkammarfönstret. Sen gick han in igen, och då tiden var inne att gå till sängs och att säga god natt till moster, förvånade han henne genom att krama henne, slå armarna om hennes hals och kyssa henne. Hon tyckte ej om kyssar, så att allt vad hon sade då hon sköt honom ifrån sig var blott: »Man skulle kunna tro, att du skulle fara bort i stället för att gå till sängs!» Men Roddie svarade ej ty han visste ju att moster ej kunde veta eller förstå!

Men — den som undrar, vad som hände den natten måste fråga månen eller vinden eller sjön ty endast de kunna berätta att Roddie for upp till stjärnorna. Men hans moster påstår, att hon fann Roddie död i sin säng med Golliwog i famnen tidigt nästa morgon, under det jag tror något helt annat: Jag tror, att Roddies mamma uppe i himmelen längtade efter sin pys och därför skickade efter honom!

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

ELISES BJUDNINGAR. AV EBBA SALVÉN

HÖSTEN OCH VINTERN VORO DE årstider, som bäst passade fröken Elise. Under de mörka månaderna, då dagarna flöto fram med ständigt upprepande av samma arbete på samma klockslag, kände hon sig mera i kontakt med livet. Över kamraterna på kontoret kom ett visst välgörande lugn, när nordanvinden tjöt i knutarna. Ingen tycktes längre våga drömma om någonting annat än detta enahanda slit för existensen, som fröken Elise fann så naturligt och framför allt så omöjligt att ändra. Hon, som hade sina gamla släktingar, modern och mostern att försörja, fick helt enkelt inte falla för den tanken att kunna tröttna, och emellanåt kände hon sig rent av tacksam mot försynen, som skapat henne så blottad på behov av livsglädje.

Om det likväl skulle hända, att en egenomlig, dov beklämdhet kom smygande över henne, lät hon aldrig kamraterna ana detta. Inte ens för sig själv vågade hon tillstå, att måhända även hos henne fanns denna längtan efter glädje, skönhet, kärlek, som hon såg runt omkring sig, och som gjorde människorna så jäktande fredlösa men på samma gång så lyckliga.

I sådana stunder sökte hon sig hem på bakgator halvspringande, som vore hon förföljd och blev inte lugn igen, förrän hon väl var inne i den välkända lilla tamburen, där borstpåsen över vedlådan lyste mot henne lika diskret i halvmörkret, vare sig det var regn eller solsken, höst eller vår.

Men denna höst hade hon inte haft bråttom hem en enda gång utan tvärtom brukat göra en avstickare ner åt de stora affärspalatsen, där hon i vanliga fall sällan eller aldrig satte sin fot.

Orsaken till dessa promenader var nog så viktig, hon skulle köpa sig en ny bästaklänning, och eftersom detta inte hände vare sig vart eller vartannat år, var det ju givet, att hon måste välja mycket noga och på inga villkor förhastiga sig.

En hel del prover lågo redan hemma, som gummorna klämt och känt på, och mera blev det dagligen, men ändå fanns det inte mycket omväxling, ty annat än mörka, bruna och grå färger förekommo inte i samlingen.

Detta var alldeles i sin ordning, eftersom man inte fick glömma den dag, då högtidsblåsan skulle degraderas till slitklänning på kontoret för att därefter bliva underkjol åt någon av de gamla, om de levde så länge.

Men i år var gamla moster mera oppositionell och oförståndig än vanligt, det var förstas viterna av den farliga gulaschtiden, som spårades t. o. m. ända in i denna förnöjsamhetens fasta borg.

Regentinnan som gick i kloster.

Arvprinsessan Marie Adelheid av Luxemburg har avlidit. Vid faderns död övertog hon regentskapet över det lilla landet, men regeringsbördan vart henne för tung, och efter krigets slut avstod hon regentskapet till förmån för sin syster och inträdde i ett kloster i närheten av Bologna i Italien. Det stränga klosterlivet tycks emellertid ha varit menligt för hennes hälsa, och efter ett par år måste hon på läkares tillrådan lämna klostret. Hennes hälsa återvände dock aldrig och efter långvarigt lidande har hon nu avlidit trettio år gammal.

Att bara komma med ett sådant förslag, som att Elise skulle skaffa sig en vit klänning! I trettiofyra år hade hon gått klädd som en förständig människa och så ville plötsligt gamla moster förleda henne till en dylik galenskap som att stöka ut sig i vitt.

— Nå, men tag rött då, envisades moster, det är en varm och vacker färg och nu för tiden när alla gå så bjärta är det minnsann inte för grannt.

Det var alldeles tydligt att moster hade åldrats och inte längre fullt uppfattade vad hon föreslog. Men för säkerhetens skull gick Elise helt resolut och köpte sig ett mörkt, praktiskt tyg. Man kunde ju aldrig veta hur pass stark lockelsen blivit annars, och först när det inte längre stod att ändra kände hon sig fullt säker.

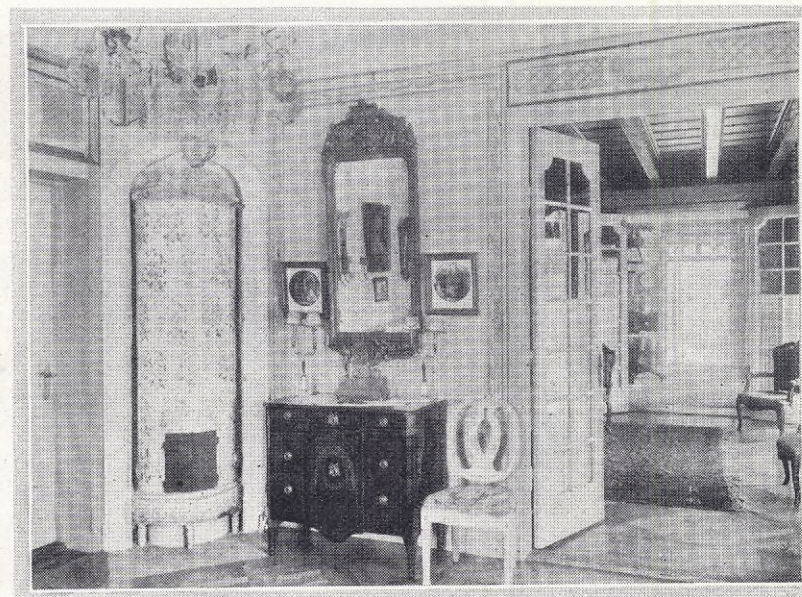
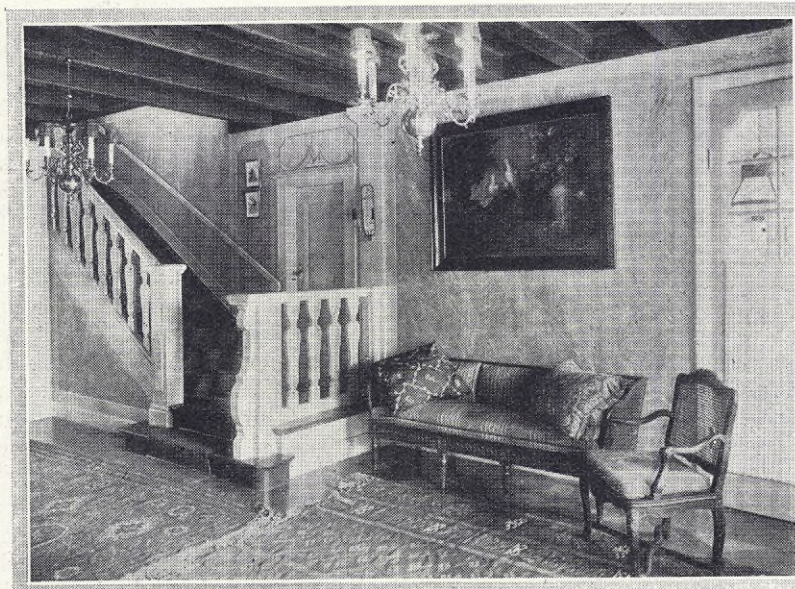
En viss verkan hade mosterns idéer ändå haft, klänningen blev sydd med chiffonärmar och en liten urringning i halsen, och när den kom hem från sömmerskan befanns den vara riktigt söt.

Tre par ivriga ögon synade den noga, där den låg utbredd på förmakssoffan. Moster, som var äldst men ändå yngst, tyckte fortfarande att den kunde varit ljusare, mor var nöjd, det var hon alltid och Elise själv sade ingenting. Men när hon hängde in sin nya klänning i garderoben, efter att omsorgsfullt ha lindat in den i ett lakan, undrade hon nog hur det skulle ha känts, om den varit lika vit som omhöljet.

Hösten gick och man närmade sig redan jul; då meddelade kamrern en dag att hans tre barn lågo i influensa och att man måst taga en sjuksköterska och anlita en specialist. Detta var med andra ord en annons om att kamrerns inte hade råd att ha den vanliga bjudningen.

Det stack till i Elise, då hon tänkte på klänningen därhemma, som väntade i sitt lakan, men strax blev hon sig själv igen

(Forts. sid. 303.)

Det är roligt att få se en modern villa inredd efter så gamla förnåma svenska traditioner som den, varifrån här ovan ett par interiörer återges. Villan, som heter Ekbacken och ligger vid Stegesund, tillhör fru Amanda Danielsson. Det är arkitekt Evert Milles, som byggt ut den. Bl. a. inrättade han då i stället för den förutvarande tamburen en hall som på en herrgård. Med sitt bjälktak och sina vackra antika möbler har också hallen, som återges t. v., en verklig herrgårdsstämning. — T. h. synes en del av en liten salong med blick in i en fil av rum. Salongen är möblerad med blandad rokoko och gustaviansk möbel. Av vad som synes å bilden äro den vackra kakelugnen, äkta och senare hitsatt, samt spegeln i rokoko, stolen en övergångsform till senare rokoko. Väggarna äro ljusgrå med ornament i grönt och rosa. (Foto Almberg & Preinitz.)

Senaste nyheter i

Eleganta

Damväskor

i alla prislägen.

VÅSKAN

23 Kungsgatan 23
Stockholm
Tel. 144 12.

Speciellaffär för
Reseffekter

Största ural
Billigaste
priser

Utomlands ha de eleganta hästecipagen

börjat komma på modet vid promenadåkning

samt åkning till bröllop, visiter, middagar m. m.

Obs! Samma taxa som för bilar.

Nannanrop: FREYS HYRVERK.

Kungl.
Hovlev.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Ett bokpris för det bästa inlägget

i Damernas diskussionsklubb under april månad utdelas vid månadens slut. Det spelar ingen avgörande roll, om i inlägget väckes en ny fråga, eller om det är svar på en redan till diskussion föreliggande fråga. Men naturligtvis betraktas självständighet och nyhet i synpunkterna som ett stort företräde. Priset blir Sigrid Undsets »Fru Marthe Oulie», Marika Stjernstedts »Ullabella» eller i dagarna utkommande nya novellsamling, Elin Wägners »Från Seine, Rhen och Ruhr», Anna Lenah Elgströms »Myrstacken», Albert Vikstens »Bäverbäcken» (en bok för naturälskare!) eller någon annan bok efter eget val. Och nu blir det alltså till att spänna krafterna.

Är nutidsflickan opoetisk?

Känner ni en enda ung flicka, som efter att ha slutat arbetet för dagen sätter sig till ro i ett soffhörn med Fritiofs saga i hand? För att njuta av den värliga friskheten, den gungande rytmen, de poetiska bilderna hos en stor diktares odödliga värs? Säg lika så gott nej med detsamma, ni känner i alla fall ingen. Poesi, det är knappast något som lockar nutidsflickan. Är hon någon stund ledig från bio och radio och jumperstickning, så smakar det bra mycket bättre med en modern kärleks- eller äventyrsroman. Det romantiska i värsdikten — det är något så överkligt, så främmande för hennes praktiska själ, inställd på tre rum och kök, varmvatten och badrum snarare än på »sovande ängar i fullmånens flor» och »den drömskatt som blommar i ditt sinn». Ack, har hon väl någon drömskatt, nutidsflickan?

En väninna och jag resonerade häromdagen om allt detta. Hon sade: »Ja, har du märkt, hur avskyvärt prosaiska våra flickor är? Både din Eva och min Greta. Tänk på oss två vid samma ålder! Vi frosade i Tegnér och Heine och Karlfeldt. Och Rostands Cyrano de Bergerac ska vi inte tala om. Jag har försökt sticka till Greta den, men hon avvärjer strax: »Snälla mamma, den är säkert utmärkt, men när tror mamma jag då ska få färdig min jumper? Och förresten värs... vet mamma, jag är rädd, att jag vuxit ifrån sånt.»

Och hon är nyss fyllda 19 år!

Jag delar min väninnas upprörda känslor. Hon och jag låg tvärs över röda schaggsoffan i mina bröders rum vid fyllda nitton år och tjöt i kapp när Cyrano dödligt sårad hade sitt sista möte med Roxane under de fallande löven. Det var kärlek, ädel och uppoffrande, det var poesi, drömande och ljuv, och även om vi aldrig skulle träffa på någondera i verkligheten, gjorde det gott att läsa om dem.

Tre nya Parismodeller för våren. De tre säsongnyheterna, som visades bland mycket annat vid Nordiska Kompaniets mannekänguppvisning nyligen, äro fr. v.: Underklädning av marinblå rips, överklädning av georgette med krage och smal underkant av vit piké, rött läderskärp och pärlemorornament. — Dräkt i homespun, brunspräcklig med knappgarnityr. — Jumper och kjol av beigefärgad alpaca med hälsömsutsmyckning. — Vid den nämnda uppvisningen på N. K. såg man i övrigt en mängd toaletter för promenad, för dinerbruk, för Rivieraséjournen. Man antecknade, att kjolarna bli kortare, att volanger och tunikor överflöda. Färgerna: Havannabrunt, beige, kombinerat svart och vitt, klarrött så att det gör ont i ögonen. En förtjusande nyhet är tunna kappor — både vanliga med ärmar och capes utan — av fina, läckra tyger som crêpe satin, crêpe marocain, alpaca. Svenskan känner sig ju alltid på gatan mera obesvärad och »klädd» i kappor — promenadklädningen har håller aldrig slagit riktigt igenom — så att dessa svala, luftiga ytterplagg helt säkert komma att bli omtyckta.

Fru Elvira Lindstrand, som i 18 år undervisar i svensk vävning i Chilenska statens normal-skolor i Santiago. Fru Lindstrand är f. n. med sin son för första gången under dessa 18 år på semester hemma i Sverige. På Iduns Kvinnoklubb i Stockholm visade hon en del vackra och säregna indianska textilier, hon haft med sig hem. Fru Lindstrand, som tillhör en långt ifrån talrik svensk koloni där ute — inalles bo väl en 150 svenskar i Chile — har utbildat en mängd chilenska lärarinnor i svensk vävteknik och även infört den i ett nunnekloster.

Kom därtill högläsningen vid matsalsbordet om kvällarna. Men den är ju avskaffad i de flesta hem, så man kan inte heller på den vägen smussla poesi i de unga.

Jag minns hur min mamma brukade säga: det är något torrt och fantasiöst över en människa som inte älskar musik och blommor. Och hör inte sinne för poesi intimt samman med sinne för musik och sinne för naturen? Fattas det något i denna treenighet, så fattas det något väsentligt.

Låt oss inpränta i våra flickor detta. Lära dem att förstå och njuta av de stora skaldernas verk — just som en välbehörlig motvikt till tidens prosa. Bästa sättet: återupplivandet av högläsningen!

Evas mor.

Vad är Kvinnan?

Vid det lilla fiskeläget Fiskebäck å västkusten iakttog jag en solig varm sommardag hur några ynglingar sökte sig ett ställe att bada, men vart de gingo fram träffade de grupper av kvinnor, som i sina baddräkter med skrik och protester visade dem bort, och de drogo sig även undan dit där de funno en fri plats på denna steniga havsstrand. Det hela verkade som en liten frisk bris, som livet ter sig en varm sommardag bland mycket folk, och sådant det bör vara enligt mänsklig uppfattning.

Härom kvällen satt jag i en teatersalong och åsåg ett drama »Salome» vilken föreställning besöktes av betydligt övervägande antal damer. Då jag sett denna pjäs, som jag med stor tvekan bestämde mig för efter en väns enträgna begäran, kan jag icke underlåta fråga mig själv: »vad är kvinnan» eller: är kvinnan en stor hycklerska?

Hur kan hon känna sig anständig, och ändå äse en vedervärdig mordscen, där en kvinna spelar huvudrollen och under vidriga former kysser ett blodigt huvud. Säkert har tusentals kvinnor i högönsklig välmåga, sittande i en bekväm teaterstol, skådat denna scen. Kvinnor, vad menas med den kvinnliga blygsamheten? Borde ej Ni, örädda kvinnor, som synes i pressen och på talarstolar, mobilisera Edra medsysstrar mot sådana vederstyggliga blodscener, och istället påpeka bättre saker på våra scener? Märk väl att nöjeslystnaden stiger och åldersgränsen sjunker i två bemärkelser, — här finnes mycket att rädda inom våra egna landamären.

L—s.

Hör intresse för kokkonsten samman med den kvinnliga psyken?

På frågan: »Är en kvinna okvinnlig därför att hon saknar intresse för matlagning och därmed sammanhängande sysslor», vill jag bara svara med en motfråga: »Är en kvinna okvinnlig därför att hon icke vill föda barn?»

Mångårig prenumerant av Idun.

Hembiträdena och bostadstelefon.

Hur kan man begära att tjänarna skola vara bättre än fruarna? I många hem är ju telefonen, denna nyttiga inrättning, förvandlad till en slags andlig slasktratt, ett dåligt exempel för tjänare och också för barnen. — Kvinnorna synda härvidlag mycket och böra bättra sig.

Fru Stina.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

Djuren i arken.

Ur Sem Noakssons dagbok.

I.

Söndag. Vi har alla lugnat oss litet nu, men det har varit en väldig röra innan vi fick ordning på alla djuren. Noshörningen ville inte ligga bredvid vildsvinet, han sa', att de aldrig umgåtts annat än stelt före syndafallet, varför skulle de då göra det efter? Men mamma sa', att syndaflo den ändrat allting och var god och gör som man säger, noshörning, annars blir du utkörd ur arken, och se det ville han förstås inte. Så nu ligger han där bredvid vildsvinet och flåsar argt, men försiktigt (för att inte reta mamma).

Måndag. Hams vita råttor var närpå dränkta när vi fick dem in i arken, och har inte hämtat sig än. Elefanten är nog annars den, som blivit mest nervös av allt vattnet, han kan ju inte heller klättra i träd och pappa fick faktiskt släpa honom ombord. Jag bar ekorren och papegojan, Ham sina vita råttor och Jafet vår svarta katt och kaninerna. Vi höll ju på med att laga kaningården när syndaflo den började mitt på förmiddagen, och trädgården sluttade neråt precis där, så vi fick oss en ordentlig översköljning. Sen gick det så fort med vattnet så vi allesammans måste ligga på taket sista natten. Usch ja! Men det är

äntligen över nu och när allt blir i ordning får vi nog riktigt trevligt i arken.

Tisdag. I dag har apan ställt till ett förskräckligt spektakel. Den vaknade först av allihop i morse och ville strax ha frukost. Men alla voro trötta efter syndaflo den, så ingen fanns, som kunde ge den någon mat. Då letade han sig fram till skafferiet, där mat låg uppstaplad i stora högar. Men när den skulle sträcka sig efter några bananer, som den är alldeles vild efter, fastnade den i en trädgårdssax, som mamma räddat. Milda himlar, vad den tjöt! Mamma och pappa vaknade och kom springande och där satt apan i en sjö av sirap och mjölk som den vält ut. Apan blev instängd i 2 timmar som straff, men tänk, att en, som är van att hänga ute dag och natt, i lianer och trädtoppar, är så sjåpig!

Nu ropar Jafet — vi får en ordentlig middag första gången efter syndaflo den.

A. B. C.-saga.

DET HAR STRÖMMAT IN TÄVLINGSbidrag i mängd. Här återgives ett, av Ruth Sjöblom, Hököpinge:

Axel och Erik voro kusiner. Båda tyckte om att åka skridsko. Caro, Axels hund, brukade följa med på isen. Dagen före jul lade sig sjön. Erik kom hem till Axel och frågade, om han ville gå med till sjön. »Frosten har ännu ej varit så stark, att isen kan bära», svarade Axel. »Gå ändå med dit, så att vi få se», bad Erik. »Hjärtans gärna, men vi ta inte skridskorna med oss. I stället ta vi ett järnspett, varmed vi kunna stöta hål och mäta isens tjocklek.»

Jämn och spegelblank låg isen på sjön. Kusinerna roade sig nu med att mäta dess tjocklek. Liten bit från stranden låg en stuga. Mor Karna stod utanför stugan. Nyfiket betraktade hon pojkarnas förehavande. Om en stund ropade hon på dem: »Pojkar, gå inte ut, isen bär inte!» Ring-

Fixeringsbild.

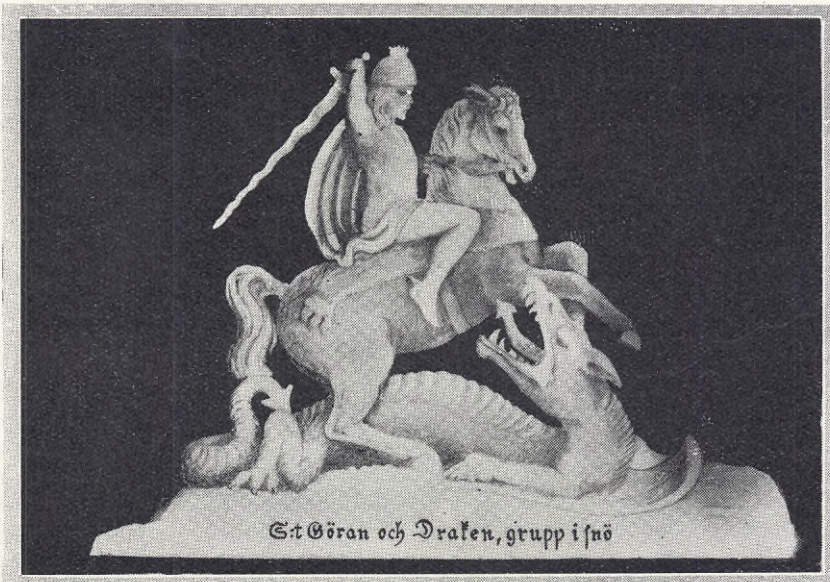

Här är en skånsk påg, men var är storken? Svar märkt "Fixeringsbild 13" inom en vecka efter numrets datering.

Fixeringsbilden i nr 11 har rätt lösts av Gunvor Carlsted, Box 31, Väsby, Ake Jakobsson, Odengatan 70, 2 tr., Stockholm, och Erik Harlin, Karlshaga, Tibro, vilkas brev först öppnats och som alltså erhålla var sitt bokpris. Häxans profil med stor näsa synes på taket omedelbart ovanför barnens huvuden.

aktande hennes varning, klevo Axel och Erik bara på. Stax därefter brast isen, och Axel kom i vattnet. Tagande ett skutt räddade sig Erik upp på stranden. Utan ett ljud hoppade Caro i vattnet och simmade till Axel. Vattnet var naturligtvis iskallt. X = en obekant herre, som åsett händelsen, kom springande. Ystert skällande hade Caro emellertid dragit Axel mot land. (Zackarias Topelius kunde kanske skrivit en bättre saga om detta!)

Ångrande, att de ej lytt mor Karnas varning, gingo pojkarna raskt hem. Äventyret slutade lyckligt utan sjukdomsföljder. Över gossarnas bestraffning draga vi emellertid en slöja.

S:t Göran och Draken, grupp i snö

En snögubbe, som mästaren har all heder av! Den som utfört gruppen, föreställande S:t Göran och draken, är modellör Andersson, Hagaström. Han har tydligen gjort sig mycken möda därmed och lagt sig vinn om ett omsorgsfullt detaljarbete. Draken är i synnerhet livfull och skräckinjagande, inte sant?

Lektioner i dockvård givas av fröken Ester Norén, Sturegat. 12¹, en energisk stockholmska som i dagarna begynnt något så förståndigt som kurs i huslighet för små flickor. Utom att sköta "dockbarn" få de små lära sig att städa ett rum ordentligt, att vispa, skära, hantera kokkärl och servis samt t. o. m. laga lättare mat. För tre år sedan, berättar fröken N., lärde hon en liten tös att göra såsavredningar; och när hon i somras ville visa några små elever samma sak utbrast en av dem, just den flickan: "Det kan jag! Det lärde jag mig ju den där gången!" Och det visade sig också, att hon inte glömt konsten.

PÅHLLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer
Carl Peter
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

Bästa medel mot ekzem o. skrofler är **LEDOLIN**.
Rekommenderas av framstående läkare. Finnes å alla apotek.
Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm. Rt. 26 62

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

PAMELA ÖRNMARK.
Fröken, Enköping stads äldsta invånare
100 år den 12 mars.

EMILIE BORGSTRÖM.
F. von Axelson, Sthlm. Änka
efter kammarrådet Sven
Borgström.
90 år den 3 april.

CHARLOTTA BOOK.
F. Hedström, Sthlm. Änka
efter poliskommissarien V.
Book.
80 år den 19 mars.

EVA BRUMMER.
F. frih. Stierncrona. Änka
efter kammarherren J. M. R.
Brummer.
70 år den 28 mars.

JULIA RETTIG.
F. Ohlson, Sthlm. Änka ef-
ter generalkonsul W. G.
Rettig.
70 år den 30 mars.

NANNY ZETHELIUS.
F. Melkerson, Falun. Änka
efter bergsingenjören
H. F. Zethelius.
70 år den 30 mars.

FANNY IHRMAN.
F. Lagervall, Falun. Änka ef-
ter auditören o. rådmannen
Gustaf Ihrman.
60 år den 24 mars.

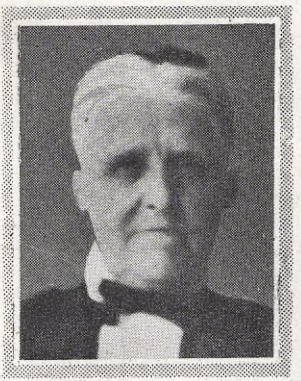
JULIA von SNEIDERN.
F. Rosenbaum, Vänersborg.
Med. lic. Maka till landshöv-
dingen Axel von Sneidern.
50 år den 1 april.

GERTRUD LILJEQVIST.
F. Hartleben, Lund. Maka
till professor Efraim Lilje-
qvist.
50 år den 1 april.

ANNA von RETTIG.
F. v. Horn, Åbo. Har efter
sin makes, konsul H. v. R.,
död donerat 6 milj. mark till
Åbo akademi.

HILDA ÖHRSTRÖM †.
F. Ritou, Sthlm. Änka efter
jägmästaren i Stockholms
revir Hj. Öhrström.
* 1840, † den 5 mars.

AUGUSTA MÖLLER †.
Fru, Ljungby. Änka efter
disponenten Mattis Möller.
* 1846, † den 7 mars.

EMILIA GIERTTA †.
F. Sooth, Stockholm. Änka
efter godsägaren, frih. A. J.
Giertha.
.. * 1846, † den 8 mars.

HILDEGARD SCHMIDT †.
Fru, Södertörns villastad.
Änka efter godsäg. Hermann
Schmidt, Partille.
* 1858, † den 12 mars.

ADÉLAÏDE CASSELLI †.
F. Dymling, Stockholm. Änka
efter majoren P. L. Casselli.
* 1860, † den 7 mars.

ANNA von SYDOW †.
F. Quennerstedt, Lund. Ma-
ka till docenten, fil. d:r C.
W. von Sydow.
* 1865, † den 7 mars.

ULLA TINNERSTEDT †.
Fru, Östersund. Maka till mu-
sikdirektören Ernst Tinner-
stedt.
* 1880, † den 10 mars.

TILLI ALTHIN †.
F. Forsström, Haparanda.
Änka efter konstnären Caleb
Althin.
* 1883, † den 3 mars.

MARTHA THORÉN †.
F. Bernström, Uppsala. Maka
till kaptenen Gösta Thorén.
* 1889, † den 7 mars.

ANNIE BIRKE †.
F. Nordström, Arbrå. Maka
till utnämnde kyrkoh. i Nora
Ernst Birke.
* 1892, † den 9 mars.

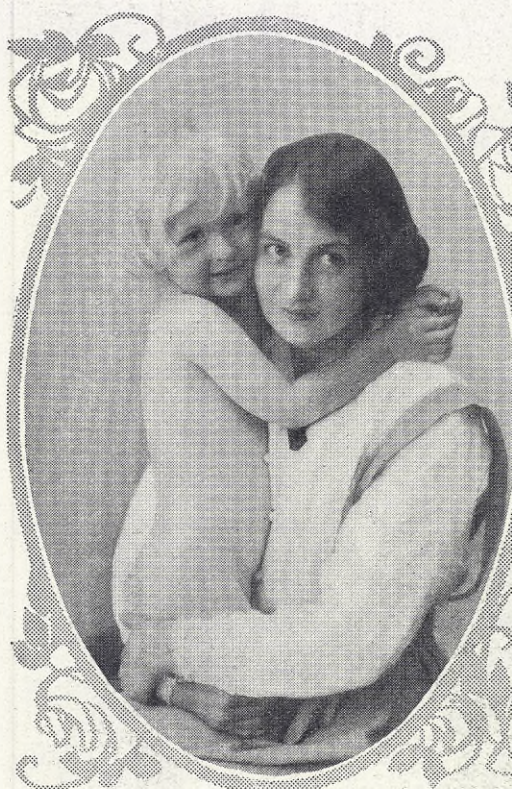
Pröva **Tuppens Zephyr** 5:~
och Ni köper ingen annan.

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:~

SMÅ LENA BARNARMAR . . .

EN NY RAD INTAGANDE MOR- OCH BARN-BILDER FRÅN IDUNS LÄSARE.

Små lena barnarmar . . . Fru Ebba Ottermann med barn, Karlstad.

Fru Astri Torssell här semester vid Hardangerfjorden.

Baby ser tankfull ut.

"En söndagsmorgon" kallar modern och insändarinnan, fru Lisa Wikander, Borås, denna humoristiska och näpna bild.

Två små ryttare på samma häst. Fru Gertrud Bergenzaun, Sandbro Säteri, med sina gossar.

Ett älskligt gammaldags mor- och barnporträtt. Den lilla flickan är numera författarinnan fröken, Rosa Fitinghoff och modern författarinnan fru Laura Fitinghoff.

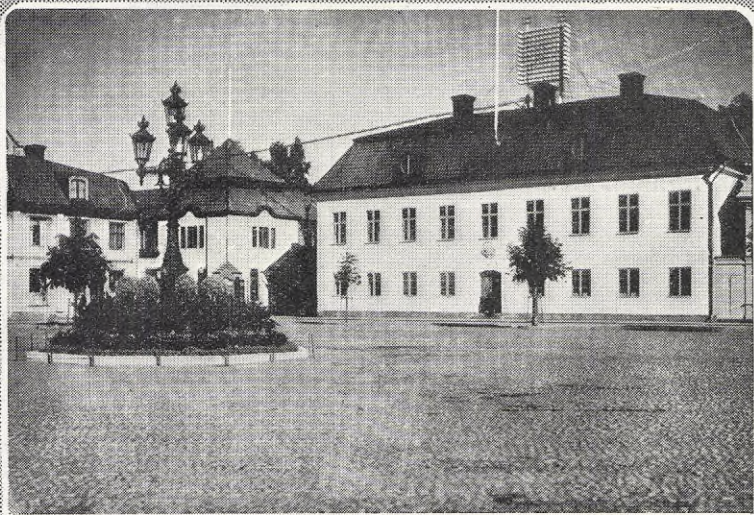

Den ljuvaste kysen.

Mamma och lillan titta på något roligt. Fru Wanda Ljungberg, Stockholm, med dotter.

UR HÄNDELSEERNAS FILM

"Silverstaden" Sala firar i sommar sitt 300-årsjubileum. Här stadens torg med Rådhuset — som man ser en vacker gammalsvensk stadsbild.

En av de historiskt intressantaste byggnaderna i Sala är denna, Väsby kungsgård, där Gustaf II Adolf och Ebba Brahe en gång bott.

Lorensbergsteatern i Göteborg hade härom dagen premiär på Oscar Rydqvists komedi "Den sköna Melusina". Sex lägenheter i en hyreskasern och deras invånare spela med på en gång i komediens enda akt. Här Doris Nelson och Martin Ericsson som ett skådespelarpär. Detta var den näst sista premiären på teatern, innan den skall stängas.

Den kungliga familjen på Panoptikon i Stockholm har liksom vaxkabinettets övriga celebriteter gått under klubban och skingrats. De unga spekulanterna på bilden ha säkert ett gott öga till epåletterna och de andra härligheterna. (Foto Holmén.)

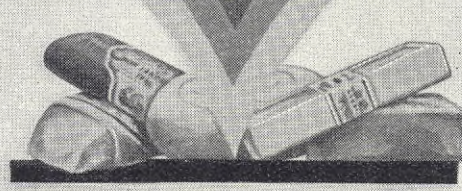
Vid den fulltaligt besökta sammankomsten den 12 mars i Iduns Kvinnoklubb i Stockholm, Sektion II, höll dr Lydia Wahlström, (x) ett intressant föredrag om "Kvinnouppfostran till hälsa och ohälsa".

Ett apropå till Svenska radioklubbens utmärkta och rikhaltiga utställning i Stockholm: en radioapparat inmonterad i — en cigarettask. (Foto Holmén.)

GAHNS TVÅLAR
BEPRÖVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:
BOROGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, AKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymerade tvålar i alla odeurer.
 Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLEVERANTÖR
UPSALA

Vrickningar

Döda värken med Sloan's Liniment. Ingnidning obehövlig. Det intränger i huden av sig självt, samt borttager svullnader och giver en efterlängtd lindring i samma ögonblick det påstrykes. Botar varje slags värk. Ha en flaska till hands för behov. Fås på alla apotek.

SLOAN'S
LINIMENT

Abbiphone

Kristallmottagare
i västfickformat.

Generalagenter:
Thomasson & C:o
Biblioteksgatan 27, Stockholm.
Tel. 94 00. Tel. 94 00.

Linneskåpet

får icke förses med undermåliga varor!
 Endast värdefulla sådana kunna inge husmodern den känsla av trygghet, som ägandet innebär.
 Vidstående — vårt garantimärke — anbringas endast å verkligt värdefulla hellinnevävnader i duktyger, handduksvävnader, lärfter o. d.

Försäljas genom våra försäljningsombud eller vid större behov direkt.

Wallners
HELSINGELINNE-INDUSTRI
Kungl. Hovleverantör,
HUDIKSVALL

Respektabla ombud sökas.

Sju engelsmän om svensk konst.

(Forts. fr. sid. 290.)
 sons förtjusande porslinsbyst »Bigoudine» vad som särskilt fångat min beundran, liksom hans underbart utförda »Sittande lapp».
 George Frampton.

»Kamratminnen från unga dagar i Paris.»

Sir John Lavery, en av de allra främsta representanterna för engelskt porträttmåleri, har förnummit återupplivandet av gamla minnen:

Det var för mig en verklig tillfredsställelse och ett stort nöje att återse arbeten av några av mina gamla vänner sedan 40 år tillbaka och att minnas den inspiration jag mottog från deras verk i unga dagar i Paris.

Dessa intryck hava förblivit en inspiration för mig under alla år och när jag nu ånyo betraktar dessa verk, känner jag, att jag hade rätt i min värdesättning då.

Sir John Lavery.

»Zorn — icke den ende store mästaren.»

Sir David Murray, den berömde landskapsmålaren och president i The Royal Institute of Painters in Watercolours, skriver:

Till svar på eder hemställen om ett kort uttalande rörande mina intryck av den svenska konst, som utställt på Royal Academy of Arts ber jag att få beklaga att tidsknapphet förhindrat mig att stifta en sådan närmare bekantskap med dessa intressanta verk, som jag skulle ha önskat och alltjämt hoppas att få förvärva.

Jag motsåg med stor iver utsikten att få se något av svensk konst, vilken i svunna år högeligen intresserat mig, och jag återsåg med glädje i utställningens samling gamla vänner och gjorde bekantskap med nya.

Var och en som känner till modern konst måste med entusiasm ha avvaktat tillfället att få se Zorns arbeten. Jag njöt fullt ut av allt av hans hand, som fanns på utställningen. Han är förvisso värdig den stolthet hans fosterland förnimmer över hans världsvida rykte. Men efter ett ingående studium av hans mästerverk, var det med glädje jag fann, att här funnos många andra konstnärer bland utställarna på Royal Academy, vilkas anspråk på högsta pris — var och en på sitt sätt — tävlade med hans.

Ehuru utställningen bjuder på åtskilliga tavlor, som jag personligen förnimmer som helt och hållet missriktad konst, finnes så mycket som är duktigt, redbart och rikt på skönhet i färg och ljus, att jag fröjdar mig åt att ha haft detta tillfälle i London att bilda mig en idé om Sveriges konst.

Det är icke lätt för mig att räkna upp dessa artisters förtjänster. Jag instämmer med de värderingar, som i Sverige hava gjorts av deras relativa betydelse.

Det beredde mig glädje att få göra be-

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
 Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
 Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
 Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
 å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
 20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
 och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
 Helt år ..... 15:— | Helt år 17: 50
 Halvt år ..... 8:— | Halvt år ..... 9:—
 Kvartal ..... 4: 25 | Kvartal 4: 75

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

Nadco
Hemfärgen

Äro kända för sin
överskräddade
beträffande
kvalitet
och
färgstyrka.
Prisbelönta med
gulämedaljer.
Innes i 22 vackra
standardfärger.
Tvärlar samt till
med färgningen.
Förklar & händes
eller kart.
Färgkarta i delat
gröta för
färgaffären.

NADCO

Hemfärgen HÄRVAN

INREG. VARUMARKE

Jämna, vackra och veckfria bli Edra plagg med denna av alla förbrukare högt skattade hemfärg.

35 olika färger, ljusa och mörka.
 Begär provkartor.

En påse å 35 öre
färgar ½ kg gods

Hos alla
handlande.

A. W. HERDINS FÄRG-
VERK, FALUN.

PHOSPHO- ENERGON- PILLER

Förordas av läkare vid all-
män svaghet, nervositet, över-
ansträngning och sömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

kantskap med Oscar Björcks vackra arbeten och att få ett tillfälle att studera Prins Eugens genomtänkta, poetiska och fulländade verk. De övriga stora mästarna behöver jag icke särskilt nämna, men jag måste bekänna, att jag var i hög grad imponerad av den verklighetssanna anda, i vilken, såsom det föreföll mig, Liljefors behandlat fågel- och djurliv. Vi hava blivit vana vid att se fjädrar, drag och skinn återgivna. Det var därför en glädje att se denna artist med sådan säker teknik fånga också all poesi och stämning i djurens tillvaro i deras så naturtroget skildrade tillhåll.

David Murray.

"En mycket hög rang i europeisk konst."

Mr Adrian Stokes, en av de mest kända akademikerna — han har deltagit i Royal Academy's årliga utställningar praktiskt taget varje år alltsedan 1876 — och bemärkt som konstskriftställare, anlägger en intressant jämförelsesynpunkt:

Mitt intryck är att de svenska konstnärernas verk mellan 1880—1900 uppnå en mycket hög rang, om de jämföras med vad andra europeiska konstnärer producerade under samma period.

Jag mottog ett mycket starkt intryck av den artistiska känslan och fulländningen i Prins Eugens arbeten, i synnerhet av hans »Sommar natt». Verk, som intaga ett framstående rum i mitt minne, äro: Zorns »Midsommardans», Wilhelmsons »Fiskare», Carl Larssons »Friluftsmålare», Josephsons »Smeder».

Adrian Stokes.

"Liljefors — utställningens originellaste mästare."

Slutligen återgiva vi följande uttalande av Mr Humphrey Ward, känd som konstkritisk journalist och författare:

Eder smickrande anmodan om ett utlåtande är så mycket mer välkommen, som jag bekänner, att jag är mer sympatiskt stämd mot konsten från skedet 1880—1900 än mot senare års mera experimenterande och fantastiska verk.

Jag beundrar den svenska utställningen som helhet och jag är tacksam för det tillfälle jag haft att få se så många goda, redbara verk av en skola så föga känd hos oss.

Anders Zorn är, förmodar jag, Eder mest berömda konstnär. Hans etsningar hava länge beundrats och köpts här. Hans tavlor, sådana som de Sir E. Cassel's familj tillhöriga porträtten, äro nya för de flesta av oss och komma hädanefter att intaga ett mycket framskjutet rum.

Personligen beundrar jag greve G. von Kosens, E. Josephsons och Prins Eugens arbeten. Han måste helt visst vara den ende professionelle målare av rang tillhörande kunglig familj. Vidare beundrade jag i hög grad Bruno Liljefors' djurmålningar; kanske utställningens originellaste arbeten. Låt mig slutligen nämna — honoris causa — den utmärkta träskulpturen »lappen Kuhmonen» av Christian Eriksson.

Humphrey Ward.

Elises bjudningar.

(Forts. fr. sid. 296.)

och blygdes över att ha brytt sig om en sådan småsak i stället för att känna medlidande med kamrern och hans snälla fru.

Men besynnerligt nog så kunde den tanken ej längre släppa henne hur det skulle kännas att vara bortbjuden, att få sig tillskickade sådana där fyrkantiga tryckta kort, där det stod att Herr och Fru den och den har äran...

Tanken släppte henne inte mera. Jordmånen var förberedd, sedan var det en

Från denna soliga dal i Kalifornien komma de små kärnfria Sun-Maidrussin i röda paket och lika de stora Sun-Maidrussin, samlade till en läcker, köttig packa i varje blått paket.

Det är den naturliga, långsamma soltorkningen, som ger Sun-Maidrussin den fina smak och vackra färg, som icke kan uppnås genom någon av de vanliga framställningsmetoderna.

Med all världens bästa russin att välja emellan föredraga de svenska husmödrarna de kaliforniska

De svenska husmödrarna äro kända som kritiska köpare, när det gäller livsmedel, och Sverige anses därför som en riskabel marknad för nya varor.

Under det senaste året ha de svenska husmödrarna emellertid blivit trägna förbrukare av de nya kaliforniska Sun-Maidrussin. De ha nämligen funnit dem vara renare och sötare än alla andra.

Endast De Finaste Dessertdruvor Användas.

Om alla dessa husmödrar ändå kunde se

De svenska husmödrarna äro kända som kritiska köpare, när det gäller livsmedel, och Sverige anses därför som en riskabel marknad för nya varor.

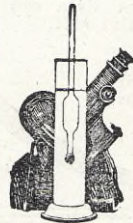
Inte en druva plockas, förrän ett omsorgsfullt prov visat, att saften innehåller en viss hög procentsats av socker. Det är dessa extra solugår efter

mognaden, som ge Sun-Maidrussin deras särskilt starka sötna och fina smak.

Det är solen enbart, som förvandlar San Joaquindruvorna till russin. Dag efter dag ligga de utbredda till torkning på rena träbrickor i den dammfria, solvarma luften. Det är denna naturliga, långsamma torkningsprocess, som ger Sun-Maidrussin deras fylliga smak och klara färg.

Det finns Sun-Maidrussin av två slag—Sun-Maid kärnfria och Sun-Maid urkärnade.

Detta instrument måste registrera en mycket hög sockerhalt i saften, innan druvorna plockas för framställningen av Sun-Maidrussin.

De kärnfria Sun-Maidrussin växa och mogna utan kärnor.

De urkärnade Sun-Maidrussin äro söta, rika på frukt-kött och saftiga.

Gör ett försök med Sun-Maidrussin i dag! Varje speceri- och frukthandlare ör dem.

SUN-MAID RAISIN GROWERS, Fresno, California.

SUN-MAIDRUSSIN

I de röda paketen finner ni de små, kärnfria russinen, i de blå paketen de stora, urkärnade.

S 25

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren till ett Paradis

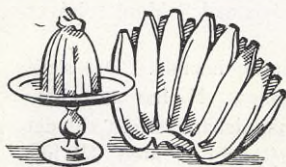
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

貨中 Kinamagasinet

Råsiden 3.50, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konst saker, Mattor m. m.
Regeringsg. 43 I, Stockholm.
Rika 30 86.

EN INHIBERAD LUNCH

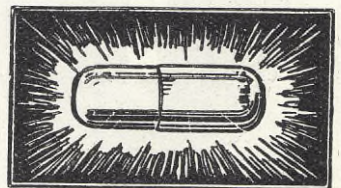
ersättes allra lämpligast av ett par Jamaica-bananer, skriver len kända författarinnan på hushållsområdet fru Ida Högstedt. För direkt hushållsbruk knyter sig huvudintresset till efterätter och allehanda desserter. Här skapas ständigt nyheter än i form av tårter och bakelser eller annat bakverk, än i skepnad av kalla och varma puddingar, chateauser, géleer, glace, fromage och en oändlighet av andra goda saker, där bananen antingen bildar huvudingredienser eller ock utgör en värdefull tillsats. För att inte påminna om de nu så populära fruktsalladerna.

KJOLPLISSERING

Maskinmärkning, hälsöm och brodering.

Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsg. 32 (int. Malmkillnadsgratan), Stockholm.
Order till landsorten omgående.

**SPIECKERS
SANOKAPSLAR**

alstra nerv- och muskelkraft. Undanröja kraftnedsättning, trötthet, sömnlöshet, överansträngning, blodbrist och svaghetstillstånd, ojämförligt snabbare än något annat medel. Intyg från kända svenska personer på begäran gratis och franko. Askar om 20 kapslar (tillräckligt för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer till pris kr. 4:25 eller exp. portofritt från undertecknade.

Stor kur (10 askar) kr. 38:50.
Liten kur (5 askar) kr. 20:—.

Generalagenter för Skandinavien:
Harald Westerberg & Co.
Göteborg.

Mathilda Staël von Holstein

Led. av Sveriges Adv.-samfund. Malmorgsgatan 3, STOCKHOLM.

Familjerätt. Hyresärenden. Testamenten. Bouppteckningar. Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

DET BÖR INTRESSERA VARJE SVENSKA
ATT JÄMFÖRA
CHOLEPALMINETVÅL
MED UTLÄNDSKA LYXTVÅLAR
LARS MONTÉN
STOCKHOLM

Chesebroughs
Vaseline
(utfalas Tjesbros)

Det dagliga arbetet i hemmet

verkar ofta ofördelaktigt på händerna så att de bli grova och fula. Detta kan dock lätt förhindras genom att de dagligen ingnidas väl med Chesebroughs Vaseline, som är ett alldeles enastående medel att hålla händerna släta och mjuka. Det är ett bekvämt och billigt sätt.

Begär
Chesebroughs Vaseline i original-
tuber, glas och askar med klöver-
bladvarumärket.

**Lek inte
blindbock!**

Alla ha vi nog varit med om att leka blindbock i vår ungdom. Den oskyldiga leken där man med förbundna ögon söker treva sig fram.

Detta sökande och irrande i blindo förekommer dessvärre även under andra former, där det stundom kan bli till både stor förtret och kostnad. Man behöver endast nämna ett exempel:

Ni skall ställa till med en bjudning hemma. Det skall bakas, kokas och stekas i det oändliga. Ni har naturligtvis, som varje annan förständig människa övergått till det billiga margarinet i stället för mejerismör. Men, Ni har kanske valt fel märke och allt kanske misslyckas. Hade Ni då istället haft ögonen öppna och valt det rätta — **Mustads Bästa-Växt** och **Solo-Grädd** då hade Ni redan från början varit försäkrade om ett gott resultat.

Krantz

ren tillfällighet, som gjorde, att hennes drömliv bröt sig igenom.

Då hon en afton varit ute i något ärenden kom hon att gå förbi ett hus, där det strålade som ett eldhav från en av våningarna. Inga gardiner voro fördragna, så man urskilde tydligt allt vad som försiggick därinne. En rad automobiler höllo utanför, det smälde i vagnsdörrarna och gästerna hade bråttom att hinna upp. Egentligen stannade Elise, därför att hon inte ville trampa med sina smutsiga galoscher på den utlagda mattan, och bilarna stängde gatan.

Där stod före henne några äldre fruntimmer, som pratade ivrigt och tydligen voro förtrogna med sällskapet, som passerade över mattan.

Elise hörde på deras skvaller och försökte fånga detaljerna i det ögonblick gästerna skymtade förbi och överraskade sig med, att hon var i färd med att forma deras liv blixtnabbt i tanken.

Med ens var hon inte längre ute i regnet på gatan, hon var inne i salongerna, hon hälsade, hon slog sig ner, och märkvärdigt nog kände hon sig varken blyg eller bortkommen. Musiken spelade och de vackra, glada människorna därinne sågo inte ner på henne — de sågo henne inte.

Ett glädjeskimmer låg ännu kvar över ansiktet, när Elise kom hem till de gamla, som väntat på henne med oro. — Så roliga kinder du har, kära barn. Det är bestämt nyttigt, att du promenerar litet innan du lägger dig, sade mor. Gamla moster skickade henne bara ett forskande ögonkast, sedan fortsatte hon med sin patiens. Det var för väl, tänkte Elise, att patiensens just befann sig i det mest kritiska stadiet, går, går inte hängde på ett kort, annars hade det inte varit så lätt att slippa ifrån mosters falkblick.

Kvällspromenaderna voro ju hälsosamma; nästan varenda eftermiddag gick Elise ut en stund — på fest.

För det mesta nöjde hon sig med mindre pretentiösa tillställningar, ty hennes blygsamma natur förnekade sig inte ens där, men vid enstaka tillfällen kunde hon vara på Grand Hotell eller hos engelska ministern. Det kan man väl kosta på sig för någon gång, bara det inte får bli vana, tänkte Elise med en glimt av humor.

Snart lärde hon sig känna igen dem, som voro mest med, och en gång höll hon nästan på att försäga sig, då talet föll på en av hennes bekanta — men hon hann hejda sig. Officiellt fick hon ju inte ha reda på något från den andra världen.

Så hände mitt under säsongen, att en firad ung flicka helt hastigt blev sjuk och dog. Den dag hon skulle begravas bad Elise sig ledig en timma från kontoret för att vara med, det tyckte hon sig nästan vara skyldig den döda.

I templet fick hon komma in utan bjudningskort. Med blicken andaktsfullt fäst på psalmboken gick hon raka vägen till den bänk, där hon alltid brukade sitta under högmässan, tillsammans med de gamla, och för en gångs skull tyckte hon, att hon hade dem med i sitt dubbelliv.

Vid utgåendet trängde menigheten på och knuffades för att komma fram till den vita blomsterhöjda kistan och på nära håll få frossa av de anhörigas sorg.

Hur hänsynslöst, tänkte Elise, att inte ens inför döden stävja sin nyfikenhet. —

Vintermånaderna hade flugit fram, och det var redan vår och ljusa kvällar. Festerna blevo sparsammare och Elise stannade mera hemma men av skyggheten, som annars kom över henne så tryckande om våren, fanns inte ett spår.

När mor vid sin stora städning tog fram och luftade den nya klänningen, som häng-

Vårtrötthet

övervinnes snabbast med

I DOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN

Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek

löna odlarens möda. Även minsta order expedieras.

W. Weibull,
Landskrona.

Före instrumentinköp prova

Grottrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & Co)

Regeringsg. 26, Sthlm. Tel. 12194.

Vår nya, så väl mottagna

EAU de COLOGNE

är nu utkommen och
tillhandahålles i alla
specialaffärer.

WURP & BOLL, AKTIEBOLAG

Kungl. Hofleverantör
G Ö T E B O R G

Generande hårväxt

i ansiktet och på kroppen avlägsnas fort och smärtfritt med roten genom bruket av **SERRAIL**. De hårbildande papillerna dö och håret försvinner därigenom för alltid. Oskadligt även för den ömtåligaste hud. Bättre än Elektrolys som ofta skadar nerverna. Pris med bruksanvisning Kr. 3.—.

Parfumeri Ravissante, Malm 6 II.

Radio materiel
apparater

Antennuppsättning.

HÖGSANDER & BERGMANS
ELEKTRISKA

Nybrogatan 42, vid Karlavägen.

Petris

Ängprepärade
huvregryn —
marknadens
äldsta och förmärsta märke —
kännetecknas av sin
naturlig huvregryn och
smak samt frihet från mjöl.
Petris ängregryn och huvregryn
(Sturtholmsmjöl) i original-
kartonger och lös vikt finnes till
salu i varje villsort, specialaffär.

Ferrin

Bästa

och äldsta

Järnmedel.

Skadar ej tänderna.

Lämpligt även för barn.

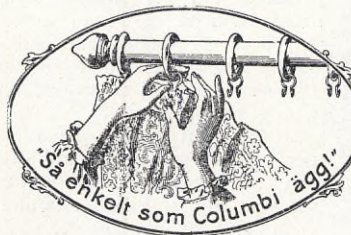
Ökar krafterna.

Singer.

Gör sömnaden till ett nöje Spar tid, arbete och krafter

Motorn

Gardinhängaren "KVICK" Oumbärlig i alla hem. Handelsaktiebolaget STABIL, Torsgatan 10, Stockholm. Tel. 4265.

DURANGOS

Nyöppnade Hygieniska Salong. Kungsgatan 52, 1 tr. N. 18016. Här- och Ansiktsbeh. Damfrisering. Hand och Fotvård. Engelska, Franska och Tyska talas.

SY PÅ N. K.!

Alla de moderna parisiska tygerna ha kommit. Damskrädderiets vackra arbeten äro välkända.

A/B NORDISKA KOMPANIET

de så fin och utan en enda fläck eller skrynkla i sitt fodral, kunde den annars så tålmodiga gamla inte avhålla sig från att säga. — Stackars min lilla Elise, du fick ingen användning för den, och vi som gjorde oss så mycken möda för att få den riktigt nått. Det är i alla fall för väl, att det finns ett par meter tyg över, om den skulle behöva moderniseras till nästa år.

— Det betyder alls ingenting, mamma lilla, att inte den bjudningen blev av, jag har ju ändå varit så mycket borta i vinter — men mor hörde inte det sista, hon var redan ute i köket och såg till sin kaffepanna. Moster såg först ut, som ville hon säga något, men ångrade sig och klappade bara Elise vänligt på kinden.

Förstod hon manne att det rörde sig om något, som ingen hade rättighet att blanda sig i, ännu mindre att kritisera?

Gamla varmhjärtade moster vore väl också den sista att vilja förstöra det surrogat för livet, som hon lyckats skaffa sig.

Elise fick en idé. Tänk om hon till nästa vinter skulle inviga moster i sin hemlighet, få henne med på bjudningarna i stora världen! Delad glädje är ju dubbel glädje.

Strindbergs dotter berättar om sin mor.

(Forts. fr. sid. 291.)

noff själv — den store fadern som först kom dottern att skriva dramer.

Barnen sutto en dag och ritade och pratade, då fadern kom in till dem. Han var vid ett strålände humör: hans arbete hade gått bra. — Vad gör ni, barn? frågade han. — Vi ritar. — Karin ska inte rita, Karin ska skriva. — Vad ska jag då skriva, pappa? — Karin ska skriva pjäser, för det behövs.

Ja, sade flickan, linjerade upp sitt ritpapper och skrev på en halvtimme en »pjäs». Pappan hade mycket roligt åt den och ville strax låta trycka den i en tidning som prov på hur barn dikta. Men det lilla gryet hade ingen litterär fåfänga och satte sig bestämt mot äran. Sedan kom skriftstycket bort. Och först en tjugofem år därefter fann fru Smirnoff det åter, i en portfölj, vari hennes mor gömt dylika minnen från hennes och syskonens barn-dom.

Långt senare, någon gång 1910—11, när barnen hälsade på Strindberg i Stockholm, ville han att Karin skulle dramatisera hans »Svenska öden och äventyr», och det var inte utan att han blev litet misslynt, när hon inte vågade sig på det.

Och sedan blev det fru Smirnoffs man som förmådde henne att skriva. Intet under för resten: litteraturen har en gång förenat dem. Lektor Smirnoff, som är ryss, var universitetslektor i rysk litteraturhistoria i Hälsingfors, och hans blivande maka, som på den tiden hade bankplats, besökte hans föreläsningar för att en gång kunna läsa sin över alla andra beundrade Tolstoj på originalspråket. Nu kan hon det sista, och samtidigt bor hon åter i sin faders land. Sedan sex år äro de båda makarna med sin lilla dotter bosatta i Saltsjöbaden. Lektor Smirnoff, som hyllar den rätlinjiga marxismen medan hans maka är politiskt indifferent, arbetar på ryska legationen.

Utän tvivel kommer »Strindbergs första hustru» att bli ett tungt vägande bidrag till kännedomen om diktaren. Och när fru Smirnoff fått detta arbete färdigt, ämnar hon ge ut en ny liten bok, »Strindberg och hans barn». I den boken får man se Strindberg som fader och det vill säga detsamma som i en enbart ljus och vacker dager. E. TH.

Hyenergi,

skriver en kåsör, är ett fenomen som åtminstone ett par gånger varje säsong kommer på varje ung och sund kvinna.

Man får en hastigt påkommande lust att göra något åt sin hy... Och så griper "man" till de mest förtvivlade medel, varemot ej nog kraftigt kan varnas. Vården av hyn måste vara en daglig gärning, om man skall kunna vänta framgång och resultat. Det viktigaste och ofta enda tillräckliga hjälpmedel härvid är tvål och vatten. Men icke vilken tvål som helst.

Tvålen måste vara fet och näringsrik för att göra huden persikolen och tillföra den de beståndsdelar den behöver för att stråla av naturlig friskhet. Denna tvål är

F. Pauli's

Ovicula

Skönhetstvålen.

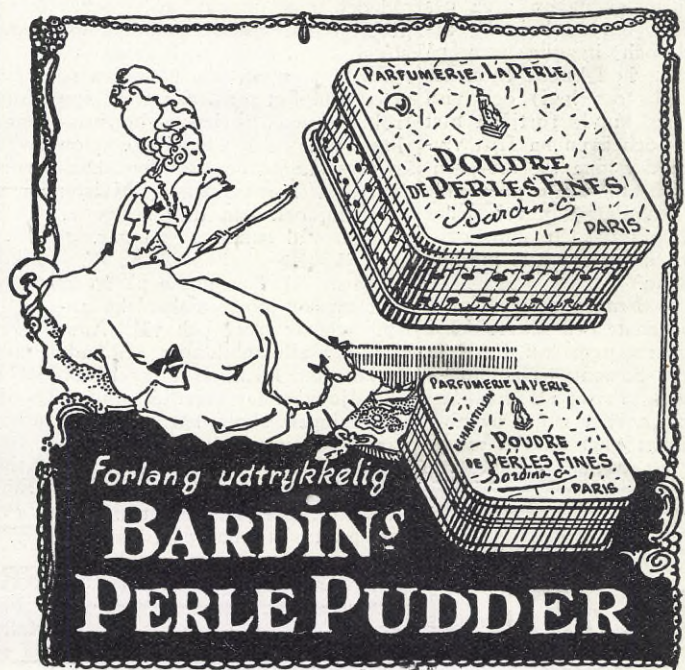
Pris 1 kr.

Feniths

namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare. Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Tao — Schamponeringspulver.
Tao — Flytande Schamponering.
A.-B. PARFYMERI TAO, Sthlm.

Ett oförutsett fall.

»4711» verkar underbart upplivande, antingen inandad eller tinningarna fuktade därmed. Dess svalkande förmåga och dess aromatiska doft äro oförlämligt välgörande.

»4711» i bekväma fickflaskor.

№4711. Eau de Cologne

Använd i badet **№4711. Eau de Cologne - Badsalt**

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vill någon giva två bildade damer om resp. 40 och 30 år några goda råd. Vilken väg komma vi billigast till Paris? Var kunna vi få bo enkelt och billigt? Kan ej någon giva oss adress på t. ex. en kvinnlig artist, glad och hygglig som på samma gång hon kunde hysa oss (eller skaffa oss logi) och visa oss omkring, kunde förtjäna litet genom oss och även ha fritt liv. Skulle det löna sig att eventuellt annonsera om ovanstående önskan i en Paristidning? Eller finnas ej praktiska människor i Paris? Tacksam för alla möjliga råd i frågan.

Fransktalande fru.

Svar: Genaste och säkert också den billigaste vägen till Paris är Trelleborg—Sassnitz—Hamburg—Köln—Paris. Priset i 2:dra klass omkr. 100 kr. eller något över. — Ett pensionat med ganska moderat pris är M:me Vesque, rue

Vanneau 31. Ett annat: Pension de famille, rue Villejuste 23 (i närheten av Place de l'Etoile). Råder er till att de första dagarna efter er ankomst till Paris ta in på Hôtel Studia, Boul. St. Germain 51 med norsk värdinna, som är mycket tillmötesgående med råd och upplysningar. Eller också på ett annat mindre hotell, t. ex. Hôtel S:te Anne vid gatan av samma namn, så kan ni själva se ut ett lämpligt pensionat. Sök upp fröken Lena Börjeson, konstnärinna, rue Jules Chaplin 6. Hon är föreståndarinna för den skandinaviska konstsalongen, Maison Watteau, och kan troligen ge er önskad råd och upplysningar.

K. W.

Fråga: Har en gosse på 20 år med mycket goda mekaniska anlag, arbetar fort och väl. Äger rätt god allmänbildning. Slutade skolan med kl. 6. Har ingen lust till djupgående ingenjörstudier. Finns ingen skola här i Sverige där både teori och praktik förekommer, som jag hört skall sådana finnas både i Tyskland och Danmark. Eller kunde han utbildas sina praktiska anlag på annat sätt. Tacksam för råd och upplysningar vore en

"Rådsvill."

Tandsprickningstiden är alltid kritisk, och barnet måste då ägnas en alldeles särskild omsorg och vård, ty dess mage är vid detta tillfälle mycket känslig. Om det ej får passande föda, inträder ofta feber, barnet blir grinigt, och föräldrarna få sömlösa nätter. Om åter födan är rätt avvägd, inträffa inga dylika obehag, utan allt förlöper normalt, barnet sover lugnt, och föräldrarnas sömn blir ej störd. Dessa fördelar vinner Ni genom:

Nestlés Barnmjöl.

Svar: Mindre tekniska skolor finnas i Örebro, Norrköping, Malmö, Borås m. fl. städer. Huvudsakligast teoretiska studier men även något praktiska. Dessa senare bruka eleverna skaffa sig själva under ferierna vid fabriker, bruk etc. I Västerås är ett tekniskt gymnasium med elektroteknik som specialstudium.

K. W.

Fråga: Kan Idun ge mig upplysning om vart ansökan om statens räntefria studielån skall ställas? Vid vilken tid på året skall denna ansökan inlämnas, och vilka handlingar skola medfölja?

Mångårig läsare av Idun.

Svar: Vänd eder till Eklesiastikdepartementet, avdeln.: Akademibyrån eller Läroverksbyrån.

K. W.

Fråga: Kan Idun lämna mig upplysning om, på vilket förlag ett häfte, "Relation om Ljungby gård, dess horn och pipa", har utkommit?

Rbg.

Svar: Hj. Möllers bokhandel i Kristianstad distribuerar boken i fråga.

Fråga: Vilka böcker har Vil-

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Var kan man köpa äkta Kelims fördelaktigt. Skulle behöva två till dörrdraperier samt någon passande till överkast å ottoman. Vad kostar Kelims ungefär?

Doktorinnan T. M.

Svar: Största urvalet av Kelims finner Ni hos Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm. Tillskriv denna firma, som alltid beredvilligt står till tjänst med upplysningar. Priset å Kelims varierar mellan 90.—kr. och 225.—kr. pr st. beroende på storlek och kvalitet.

A. J.

(Annons)

helm Ekelund skrivit? Vore tacksam få veta i vilken ordning de utgivits. När utkom Båge och Lyra?

Hanna.

Svar: Arbeten av Vilhelm Ekelund äro: Vårbris 1900, Syner 1901, Melodier i skymning 1902, Elegier 1903, In Candidum 1905, Havets Stjärna 1906, Dithyramber i aftonglans 1906, Grekisk Bukett 1906, Antikt Ideal 1909, Böcker och vandringar 1910, Båge och Lyra 1912, Valda Dikter 1913, Valda skrifter av Leopardi 1913, Tyska utsikter 1913, Nordiskt och Klassiskt 1914, Veri Similia 1915, Veri Similia II 1916, Metron 1918, Attiskt i fågelperspektiv 1919, Dikter I—III 1921, Sak och sken 1921, På havsstranden 1922, Böcker och vandringar 1923, Ny ed 1923.

Fråga: Vår 7-åriga son fick för ung. en månad sedan en liten bar fläck i håret, som nu förstorats till en 2 kronas storlek. På denna fläck finnes ej tillstymmelse till kortare eller längre hår. Något slag av hudutslag kan ej upptäckas å fläcken — utan är den alldeles lik den övriga delen av hårbotten. Ingen klåda.

A. H.

Svar: Sannolikt beroende på svampbildning i huden. Hänvänd Er för behandling till d:r Wilhelm Stridsberg Birgerjarlsgatan 13 Stockholm.

Fråga: Min fästman och jag, som bo i en landsortsstad i mellersta Sverige, ha lust för att resa till Stockholm på en vecka och roa oss. Alla våra bekanta säga emellertid, att det rakt inte går an då jag inte har några släktingar däruppe att ta in hos utan skulle bo i min brors dublett; han är nämligen utrikes på några månader. Min fästman skulle förstås bo på hotell. Nu försäkras det från alla håll, att jag skulle riskera mitt goda rykte ifall vi reser, vi två ensamma. Det är bara min bästa väninna, som tycker att vi ska "strunta i vad folk säger och ge oss i väg". Hur ska jag nu göra? Vill Idun ge mig ett råd?

20-årig fästmo.

Svar: Förnuftigast är att inte bry sig alltför mycket om vad folk säger. Inte skall Ni avstå från Er stockholmsresa bara för att det inte anses passande i Er lilla landsortsstad. De som känna Er, alltså Era verkliga vänner och de enda, vilkas synpunkter Ni behöver bry Er om, förändra säkert inte sina synpunkter om Er för att Ni vågar resa tillsammans med Er fästman utan förklade. Om Ni inte har några föräldrar i livet, är Ni bara skyldig Er själva räkenskap. Res alltså och roa Er duktigt!

G-r.

Fråga: Vänligen ge mig svar på följande frågor.

1) Om inget testamente finnes mellan makar och mannen dör, efterlämnande änka och ett barn, har änkan då ensam arvsrätt, eller skall hon dela med barnet?

2) Om det senare är fallet, bestämmer lagen att omyndigt barn skall ha förmyndare?

3) Äger modern ingen bestämmanderätt över barnets arvsdel?

Oviss mor.

Svar: 1) Arvet mellan änkan och hennes barn delas lika. 2) Omyndigt barn skall ha förmyndare, men 3) modern kan själv vara sitt barns förmyndare och

Vad skall jag använda för medel som ej är frätande för att borttaga de där fläckarna med.

Jo med RACO går dem bort, innehar flera patent som är ett bevis på att intet frätande ämne finns i RACO. Finns i alla A.-B. Svenska Varors affärer samt Agenturfirman Blixt & Nilsson, Jungfrugat. 25, Sthlm. Tel. 75931.

Miradium.

Radiumforskningens framsteg inom läkarvetenskapen.

Miradiumpreparaten innehålla äkta radium och äro framställda enligt radiumvetenskapens senaste resultat samt noggrant avpassade för den nuvarande generationen, vilket förklarar de förvånande goda verkningar som uppnås med Miradium mot en mängd sjukdomar, såsom *gikt, reumatism, ischias, nervusjukdomar, blodbrist, ålderdomssvaghet m. m.* Rådfråga er läkare!

Miradium-Salt erhålles på apoteken å kr. 6:50 pr glas.

bestämna över dess arvedel, så länge barnet är omyndigt.

K. W.

Fråga: Gör härmed en vänlig förfrågan till Idun om jag själv skulle kunna rengöra diamanter, (gammal diamantring) som av mycken användning blivit solkiga. Huru lämpligaste sättet vore? Är mycket tacksam för svar.

Prenumerant på landet.

Svar: Diamanterna och deras infattning putsas med pulvriserat hjorthorn och sprit, sedan sköljes i rent vatten och torkas mellan stenarna med tillspetsat läskpapper.

K. W.

Fråga: Jag har avgångsbetyg från åttaklassig flickskola och Schartaus Handelsinstitut i Stockholm och har under en termin varit lärarinna i privat skola. Är det möjligt för mig att som privatist avlägga småskollärarynneexamen vid ett statens seminarium. Om så ej skulle vara fallet, kan då ett ettårigt vikariat som småskollärarynna berättiga till ovanstående examens avläggande som privatist?

Elin.

Svar: Om ni tar privatlektioner i pedagogik och metodik torde ni utan svårighet sedan kunna tentera till småskollärarynneexamen. Hör er för vid ett seminarium om det är lika bra att vikariera vid småskola ett år och om en sådan plats står att få.

K. W.

Fråga: Jag är 17-årig småländska och tänker avlägga realskolexamen i år. Måste blija självförsörjande och tänker blija folkskollärarynna. Frågas: Kan nämnda bana anses överbefolkad vid tiden för min ev. examen till lärarinna? Till vilket seminarium är det bäst att söka för vinnande av inträde? Vilka ref. böra medsendas ansökningen? Hur stor blir den ungefärliga kostnaden, och får man för vinnande av tid tentera in i högre klass?

17-årig småländska.

Vad blom-morna säga.

Blomvänner kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomvän svarade: "När jag pysslar om mina

blommor, känner jag med dem som evande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: "Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för täta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor", sade hon bedjande, "det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet." — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstas. Vidare upplyste blomvänner att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslagens Glaciersverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmodrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekvirera dem från fabriken. Kataloger och prislister gratis.

Torr Fiskleverolja
Olcorin

(välsmakande)
Det mest vitaminrika
Erhålles å alla apotek.
OLCORINFABRIKEN
Stockholm 4.

Sådan sådd, sådan skörd.

Den, som använder Weibulls grön-saksfröer, kan bättre på förhand beräkna sin skörd.

Skönhet,

som Ni kan få — vitare tänder.

Miljoner människor hava lärt sig vägen till vitare, renare och friskare tänder. Ett 10-dagars prov skall bevisa detta, och detta prov är kostnadsfritt.

Låt oss övertala Eder till att försöka denna metod. Märk huru tänderna ändra utseende. Se vilken ökad skönhet vitare tänder förläna Eder.

En matt beläggning.

Tänderna överdras av en matt beläggning. Först är det en klubbig hinna — Ni kan känna den med tungan. Den fastnar på tänderna, intränger i håligheter och kvarstannar.

Denna hinna (tandbeläggning) mörknar, icke tänderna. Den minskar den naturliga glansen, och den är även orsaken till de flesta tandåkommor.

Tandbeläggningen är orsaken till vinsten. Den kvarhåller matrester, som jäsa och bilda syra. Den kvarhåller syran i beröring med tänderna och förorsakar tandröta.

Miljoner sjukdomsfrön växa däri. Dessa i samband med vinsten äro den viktigaste orsaken till pyorrhé.

Den måste bekämpas.

De vanliga tandpastsorterna kunna icke effektivt bekämpa denna beläggning. Således har tandborstningen lämnat mycket därav orört. Resultatet är att även de bäst borstade tänderna ofta mörkna och förstöras. Mycket få människor hava undgått de åkommor, som förorsakas av denna beläggning.

Tandläkekonsten har nu funnit ett medel, som effektivt bekämpar beläggning.

Auktoriteterna hava grundligt undersökt dem. Nu föreskrivas dessa metoder av ledande tandläkare överallt i världen.

Skydda emaljen

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emalj. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Metoderna förenas i en tandpasta, benämnd Pepsodent, och andra faktorer, som nu betraktas som nödvändiga, äro även förenade med dem.

De fem resultaten.

Pepsodent bekämpar beläggning på två effektiva sätt. Det håller tänderna så glattpolerade, att beläggningen svårigen får fäste.

Det stimulerar salivavsöndringen — naturens stora tandskyddande medel. Det mångdubblar den stärkelselösande beståndsdel i saliven för att upplösa de stärkelsebeläggningar som fastna. Det mångdubblar salivens alkaliitet för att oskadliggöra syror, som förorsaka tandröta.

Således giver varje användande av Pepsodent fem av auktoriteterna önskade resultat.

Se dess verkningar.

Sänd in kupongen för en 10-dagars tub. Märk huru rena tänderna kännas efter användningen. Märk frånvaron av den klubbiga hinna. Se huru tänderna bli vita vartefter beläggningarna försvinna. Observera de andra hälsosamma verkningarna.

Tio dagars användning skall visa Eder, huru mycket denna metod betyder för Eder och Edra närmaste. Klipp ur kupongen nu.

Pepsodent

Den nya epokgörande tandpasta.

Godkänt av de mest framstående auktoriteter och numera föreskrivet av ledande tandläkare överallt. Erhålls i tvenne storlekar hos samtliga apotekare, färg-handlare, parfymhandlare, ekiperingsaffärer och diversehandlare.

10-dagars tub gratis. 650

A.-B. PLATIN & Co., Stora Nygatan 29, Stockholm.
Sänd en 10-dagars tub Pepsodent gratis till

Namn .....
Adress .....
Skriv fullständig adress. Skriv tydligt. Endast en tub sändes till samma familj. Idun 30/3.

Svar: Nämnda bana är nog inte överbefolkad vid tiden för examen. Seminarier finnas i Kalmar och Skara. Det beror på var i Småland ni är bosatt, vilket av dem som lämpar sig bäst. Med ansökan om inträde böra följande papper medfölja: Skolbetyg, utdrag ur prästbetyg samt läkarebetyg. Om ni sedan har någon att referera till, så mycket bättre. Undervisningen vid dessa statens seminarier är kostnadsfri. När ni blir 18 år kan ni tentera till en högre klass, om kunskaperna äro tillräckliga. K. W.

Fråga: Vore tacksam om Idun ville vara av godheten giva mig ett råd i tjänarinnefrågan. Jag har ofta otur med mina jungfrur. Jag har två, en husjungfru och en för köket. — Men ingen tur har jag, att få behålla dem, utan efter 1—3 månader lämna de sin plats. — Är man skyldig att betala resan till platsen efter så kort tjänst eller kan man göra upp andra villkor, att resan endast betalas efter ½ år? Kan en tjänarinna med laglig hjälp uttaga resan efter 1—2 månaders tjänst?

Även vore jag ytterst tacksam om Idun eller någon av dess lärarinnor, som har tur med att få behålla sina jungfrur något år eller mer, ville giva mig ett råd hur jag bör ordna och ställa det trevligt för dem, så att de komma att trivas och stanna längre.

Jag har ofta fått jungfrur, som varit i flera år på andra platser, dugliga i sina göromål, men efter kort tid lämnat platsen hos mig, fastän jag alltid varit vänlig mot dem. Vårt hem är modernt och vackert, folkrik trakt nära station. Tacksam för goda råd, är

Medelålders Fru på Landet.

Svar: Er fråga är ej lätt att besvara då man ej alls känner till förhållandena, men kanske — jag säger endast kanske, ty jag vet ju inte — kanske ni skämmer bort era tjänarinnor i början av fruktan att ej få behålla dem, och sedan, då de ta sig friheter eller äro försumliga, ni blir retlig och oersonligt häftig mot dem. — Gör upp en bestämd plan för vars och ens arbete, och låt dem sedan i fred sköta sitt arbete utan något kält från er sida eller onödiga påminnelser. När sådana måste göras eller ni har något att säga till om, så gör det lugnt, giv vänliga men bestämda order. — En annan sak är att jungfrurna måste ha sina bestämda fritider, vilket de sätta mycket värde på.

Angående reseersättningen, beror sådant på hur uppgörelsen varit på förhand. Om ni lovat resan till platsen, kan ni ej sedan ändra överenskommelsen, men ni kan till en annan gång gardera er med att om vederbörande ej stannar mer än ett par tre månader, endast halva resekostnaden betalas. K. W.

Fråga: I nr 8 av Idun den 24 febr. förekommer å sid. 179 en uppsats om "Handtrycket en modärn och lätt konst".

Nu frågas: var kan man få köpa omskrivna plattor av linoleum samt få upplysning om förfaringsättet! Håller nu på och väver gardiner i silduksväv. Lusina.

Svar: Vänd er till Ateljé Handtryck Bragevägen 2 Stockholm, för att få upplysningar. K. W.

Fråga: 1) Hur uttalas Mountbatten samt Milford Haven?

2) Hur mycket får en småskollärarinna i pension nu för tiden efter den lön de nu ha? Få de 1,000 kr. pr år? Jag menar efter tjänstgöring på landet.

3) Undrar om hyror och skatter äro stora i Gränna, hyra för ett å två rum och kök samt levnadsomkostnader i övrigt? Om det finnes pensionat där man kan få inackordera sig om sommaren?

4) Kan man i större städer möjligen få köpa ett träd som heter Cycas? Det har ganska styva blad, något liknande ett slags

Många händers arbete —

Vad en Husqvarna symaskin förmår uträtta i ett hem motsvarar många flitiga händers tragna arbete.

Förfärdigandet av nya plagg, lagningen av gamla sådana, stoppning, fällning, brodering, hålsöm — kort sagt allt syarbete, som förekommer i ett hem, utföres förvånansvärt fort och väl på en Husqvarna symaskin.

En Husqvarna symaskin medför därigenom en avsevärd besparing i ett hems utgifter, vilket i förening med den relativt ringa kostnad en Husqvarna betingar gör, att den betalar sig på mycket kort tid.

Husqvarna symaskiner levereras i ett flertal praktiska och smakfulla utstyrselar och säljas av Husqvarna Depoter på mycket bekväma avbetalningsvillkor eller per kontant mot hög kassarabatt.

Husqvarna

VAPENFABRIKS A.-B.
HUSKVARNA

Len

Köp

"Extra-Cashen"

Dög. 400 grm.

Kronor 3:25 pr ask

Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Tag två — tag många

Ju fler du äter, ju bättre bli de. Cloettas Pralinée à la Russe ha den fina, goda smak, som gör att man ej kan tröttna på dem. Du skall själv finna att de verkligen äro värda detta beröm. Vi påstå därför, att finare praliner än Pralinée à la Russe ej finnas att få och vi rekommenderar den som dessert efter högtidsmiddagen.

Tag det rätta —
Tag Cloetta

Cloetta

palmlträäd. Det jag sett var hemfört från Japan. *Gammal dam.*

Svar: 1) Ma-untbatten; Milford Haven, som det står, utom att a uttalas med ä-ljud.

2) Alla som äro anställda vid statens folkskolor få i pension 70 % av sin lön.

3) Hyrorna kunna nog inte vara så höga i Gränna, om det finns lediga bostäder. Skatterna i småstäder bruka ofta vara högre än i Stockholm. Gränna är en vacker sommarstad med turishotell och pensionat. Hagstens pensionat.

4) Cycasträdet härstammar från Japan och Kina och odlas ej i Europa, åtminstone ej i nordligare delar. De cycasblad man ser här någon gång äro preparerade och importerade.

Fråga: Kommer Drottning Viktorias vilohem på Öland att öppnas till sommaren och är det avsett för någon särskild klass av kvinnor. Vart skall man vända sig i och för ansökan om plats.

Prenumerant J. S.

Svar: Vilohemmet öppnas inom kort och är ej avsett för någon särskild klass. Ansökning ställes till Drottningens Centralkommitté, K. slottet, Stockholm.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 27. Vore tacksam få recept på en för torr och ömtålig hy verkligt god och välgörande hudcrème, helst utan lanolin, då detta verkar så smetigt. — Ber även få beskrivning på oskadligt puder, nästan svavelfärg, får alltid för vitt då jag köper.

Blek och ljus.

Här recept på en god hudcrème utan lanolin. Den kallas för *Kentucky-crème* och säges ha använts i generationer av skönhetserna i detta land: 56 gr. rosenvatten, 56 gr. söt mandelolja, 12 gr. spermaceti, 12 gr. vitt vax. De båda sista ingredienserna smältas i en burk stående i ett kärl med hett vatten, och oljan tillsättes. Blandningen röres väl under svalmandet, och rosenvattnet drypes i så småningom, alltjämt under rörning. Crémen bör röras tills den blir lagom fast. Den fyller på små burkar och överbindes. Obs! För att crémen ej skall härskna tillsättes 1 gr. salicylsyra medan den ännu är varm. — Rec. på *hygieniskt puder*: 25 gr. pulvriserad risstärkelse, 10 gr. talkpulver, 10 gr. pulvr. lycopodium, 5 gr. borsyra, 10—15 droppar violescence. Som färgämne bör iblandas litet karmin och gulockra, mera skärt än gult eftersom ni är blond. Karminen blandas först med stärkelsen innan det andra tillsättes. Allt blandas mycket väl och drives genom siktduk. När ni använder puder, så torka av det överflödiga med renad vadd, så att ni ej ser mjölig ut.

N:r 28. Jag är missklädsamt mager. Vill Fru Skönhetsdoktorn ge mig anvisning på någon lämplig gödkur? Är annars frisk.

Sonja 28.

Vill man vinna en mera rund gestalt skall man föra ett så bekvämt liv som möjligt. Inte så att man låter bli att arbeta, men man skall vila bekvämt efter slutat arbete, undvika nattvak och aldrig låta bekymmer alstra grämsle utan ta saker och ting med ro. En utmärkt gödkur är att varje morgon, helst på sängen, dricka en kopp havrevälling med äggula i samt socker. Mellan målen på dagen och sist på aftonen drickes oskummad mjölk i små klunkar med skorpar till. För övrigt äta allt som smakar. Vistelse i friska luften utan att trötta ut sig med alltför stark motion. Varma bad 36—37 grader tagas ofta. Kalla bad undvikas, såvida vattnet ej är 20° och däröver. Gymnastiska rörelser varje dag är att förorda,

CARUSO
HOSTPASTILLER
I ASKAR Å 25 ÖRE

Av **SANGALLA** té
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

M. ZADIG'S
DEPILATORIA
ett säkert verkande, oskadligt
medel för att borttaga gene-
rande hårväxt.
Säljes överallt.
M. ZADIG - Malmö
H. M. Konungens Hovleverantör.
NEDERLAG:
i Stockholm, Regeringsgatan 13,
i Göteborg, Kronhusgatan 22.

KÖP
OLOF ASKLUNDS
BRÖD
DET ÄR BÄST

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

Lybros
D:r Byl's preparater
Lybros
äro världsberömda och anses
som de förnämsta bland nutida
moderna toilletmedel.
Inreg. varumärke.
A/B Franska Parfymmagasinet
Kungsgat. 13.
Hamng. 5. Drottningg. 21.
STOCKHOLM

Yardley's Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlämnar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branchen.

Pris Kr. 1: 50.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON W.

isynnerhet den andningsrörelse, som står beskriven i sv. på fr. 11 i n:r 6.

N:r 29. Bästa Fru Skönhetsdokter! Då jag har en mycket narig och ömtålig hud, tänkte jag pröva en viss hudcrème och köpte en rikronastub. Efter ansiktets ingnidande sved det så förfärligt, att jag genast var tvungen att tvätta av det med tvål och vatten. På morgonen voro de ingnidna stälлена fulla med små röda svidande prickar. Vad kan detta bero på?
Orolig.

Ni, som har så ömtålig hud, bör med omsorg välja er tvål. Köp aldrig billig sådan, ty den innehåller för mycket soda. Använd till ert ansikte vanlig cold-cream, som man köper på apoteket. Men det skadar ej att omväxlande därmed använda en blandning av lika delar sprit, glycerin och rosenvatten.

N:r 30. Vad skall jag göra mot rynkor, som starkt börjar avteckna sig i ögonvinklarna ned mot näsa och kinder? Har försökt med lätta strykningar utåt, men ju mer jag masserar, ju mera sammandrager sig huden, tycker jag. Kan orsaken till tidiga rynkor ligga i för litet sömn. Sover överhuvudtaget aldrig mer än 4 högst 5 tim. om natten.

28-årig Idunvån.

Brist på sömn är nog största orsaken till era för tidiga rynkor. Läg er tidigt utan att ligga och läsa och tänk ej alls på er sömn eller icke sömn utan ligga blott stilla och känn hur skönt ni vilat, och sömnen kommer. Några kvällar kan ni för att komma i vana att sova dricka ett stort glas öl, men hör upp därmed så fort det ej längre är nödvändigt. — Som direkt medel mot för tidiga rynkor kan ni försöka följande: Koka 85 gr. pärlgryn i ½ l. vatten. När geléet dragit ut silas det, och 25 droppar benzoëntinktur tillsätts. Härmed tvättas ansiktet morgon och kväll. Om huden skulle kännas stram ingnides någon len crème.

N:r 31. Vore tacksam få nedanstående fråga besvarad av Fru Skönhetsdoktorn.

För någon tid sedan läste jag i Iduns "skönhetsspalt" om ett sammandragande hudmedel, men har trots ivrigt letande ej kunnat återfinna detta recept. Vore därför tacksam för en ny beskrivning på ifrågavarande medel jämte uppgift om vilken av ingredienserna, som verkar sammandragande på huden. Vad god hänvisa ej till föregående beskrivning, då detta nummer antagligen kommit bort. *Ea.*

Här är två olika recept på sammandragande medel.

I. 60 gr. brännvin, 60 gr. kallt kamomillavkok, 15 gr. pulvriserad alun (sammandragande). — II. 35 gr. smält och skirad fårtalg, 35 gr. glycerin, 2 gr. benzoëntinktur, 1 gr. pulvr. alun, 2 gr. kamfersprit, ½ gr. gelatin, 14 gr. pomeransvatten (avkok på pomeransskal). De båda första ingredienserna röras tillsammans i ett kärl stående i hett vatten och alunet tillsättes. Gelatinet upplöses i det ljumma pomeransvattnet och blandas med de nämnda ingredienserna medan det ännu är varmt. Tinkturen och kamferspriten ihållas sist och efter grundlig omrörning fyller crëmen på burkar. — I båda fallen anbringas medlet på huden efter tvättning med strykningar uppåt och utåt. — Ännu ett recept för slapp hud: ½ gr. tannan (sammandragande), 30 gr. lanolin, 20 gr. söt mandelolja. Lanolinet smältes i ett kärl stående i hett vatten, oljan tillsättes och blandningen röres tills den svalnar, då tanninet tillsättes under fortsatt rörning, tills det hela stelnar. — Att inmassera i huden efter tvättning med varmt vatten.

N:r 32. Vore så tacksam om jag erhöi ett medel mot fet, skinnande hud på näsan. Äro förstörade porer kanske en följd därav?
Mary.

Kvinnan

har många fiender till sin hy. Trots kyla, blåst och regn kan hon genom att använda F. Pauli's äkta Liljemjolk Crème skydda och bevara sin hy klar, frisk och ungdomlig.

F. PAULI'S äkta Liljemjolk Crème

synes icke vid användandet, då den fullständigt upptages av huden. Den utgör ett ovärderligt skydd för hyn, men även ett botemedel mot närighet och hudsprickor.

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning.

Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkofter, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.

Fabrik: Kontor & Utställning: Fabriksgård 3. Drottninggatan 21 B. STOCKHOLM.

Spirellakorsetten

står — tack vare sina patenterade, rostfria fjädrar och det förstklassiga material, varav den är tillverkad — över all konkurrens. Den som en gång använt Spirella köper aldrig någon annan korsett. — Ring upp

Fru Berta Nessén Skeppareg. 44. Tel. Norr 285 02. STOCKHOLM

ÄKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Kemisk Tvätt

utföres med största omsorg av ARVIKA SPINNERIAFFÄR, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm.

Huru man avlägsnar generande hårväxt utan att använda rakmaskin eller depilatoire.

Före VEET CREMENS tillkomst måste damerna använda rivande rakklingor och illaluktande depilatoire, då de ville avlägsna generande hårväxt. En rakmaskin stimulerar och befördrar hårväxten; då håret genom rakning blir tätare och tjockare. Det brännande barium sulfat, som finnes i depilatoire, förorsakar finnar, smärtsam irritation och ful hy. VEET CREMEN innehåller varken barium sulfat eller andra giftiga kemiska ämnen, varför det icke heller befördrar hårväxten och har ej, sasom depilatoire, en obehaglig lukt. Medan rakmaskiner och depilatoire i allmänhet blott avlägsna håret på hudytan, så utrotar VEET CREMEN håret i hudbottnen, och denna kräm är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt VEET CREMEN på, låter den sitta ett par minuter, tvättar den därefter av och varje tecken till hår skall vara borta såsom genom ett trollslag. VEET CREMEN fås i alla parfymierier. Engros-Depot: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Får jag lov —

Man behöver ej riskera ett "nej tack", då det är fråga om att bjuda på Pix, och numera letar man i fickan efter Pix-asken i stället för cigarettfodralet — och undra på det, ty som bekant, Pix är bra, Pix är bäst.

Får jag lov — en PIX!

LIKÖR för Kr. 3:30 pr liter

Genom att använda

Rulles

sedan 16 år välkända essenser får Ni en överträffad likör till lägsta pris.

ÄVEN UTAN KOKNING AV SOCKERLAG!
(Se nya bruksanvisningen)

I parti från A.-B. RULLES, Stockholm 3
Tel. 5557 Gynna Svensk industri. Norr 211 58

3
TING ATT MINNAS

Arboga margarin

Smörblandning "Mejerit" 1 Växtmargarin Växt N:1 SMAKAR

Gräddmargarin 2 Växtmargarin Växt N:1 Alfa-Ko BRYNER

Grädd 3 Alfa-Ko BAKAR Alfa-Ko

som smör

L.LUNDS

Idun

En tårta man kan bjuda kungen på

Det finnes husmödrar, liksom det finnes kokerskor, vilka inte anse det fint nog, att använda margarin vid bakning och matlagning. De äro fångna i den gamla fördomen, att margarin är något mindervärdigt, något, som ovillkorligen hör samman med till försakelse gränsande sparsamhet. Deras uppfattning visar, att de icke mäktat följa med utvecklingen, att de fortfarande leva kvar på en tid, då margarinet ännu icke nått den fulländning som nu. Den visar också att de aldrig lärt känna MELANGE — margarinet utan margarinsmak, margarinet med alla smörets fördelar men inga av dess nackdelar.

Nästa gång Ni lagar till en tårta, använd Melange och var inte rädd för att — om det skall vara smörkrämsgräning — även härtill ta Melange. Är tårtan i övrigt lyckad, så skall ingen av dem, som äta den, ha annat än lovord för den delikata smaken, ty en fin tårta med Melange — på den kan Ni bjuda själva kungen.

Melange

Rena porer — rudens hälsa.

Just den tvålen.

Begär icke en Svavel-Tjärtväls; begär alltid Elfströms Svavel-Tjärtväls Nr 1! Säljes överallt å 1 kr. pr st.

"Efter 6 veckors användande av Elfströms Svavel-Tjärtväls Nr 1 har jag erhållit en härlig, frisk och klar hy. Jag kan endast säga: 'Just den tvålen, ingen annan'. Mätte den bli känd i alla svenska hem.

Nelle Johnson,
Heleneborgsgatan 7, 5 tr. t. v., Sthlm.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, Gefle.

Efter den vanliga ansiktstvättningen gnider ni lätt in näsan med en blandning av lika delar sprit, glycerin och rosenvatten. Ni kan växla om och ibland använda någon av de sammandragande crëmer, på vilka stå rec. i sv. på frågan 31.

Fru Skönhetsdoktor.

BOKNYTT

Two böcker om svensk-amerikaner.

"Swanson, Johnson och Nelson i U. S. A." av Johan Egardh (Bonniers förlag) och "Det starkaste bandet" av Axel Roseen (Framtidens bokförlag) äro ingalunda några oklanderliga konstverk, men båda läser man med nöje och behållning. De två författarne känna tydligen väl till de svensk-amerikanska förhållanden och typer, de skriva om. Och deras böcker präglas av en svenskhet i känsla och sinne, som är så mycket värdefullare som den vilar på en grund av något verkligt upplevt och genomtänkt.

Egardh är kanske den habilare. Han använder mera och bättre humorns medel, medan Roseen söker de större djupen. Man glömmar inte i Egardhs bok skildringen av hur knipsluga amerikaner lura troskyldiga svenska. Och säkert göres det svensk-amerikanerne all rättvisa i framställningen av deras seghet och uthållighet, deras sunda väsen och deras — demokratis: på klubbarna inleder guvernören dansen med hembiträdet.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Poemet om pilten har blivit oss tillsänd av en förmodligen debuterande skaldinna. Tyvärr medger inte utrymmet återgivandet av mer än ett par verser:

När lilla pilten
inte vill uppå
pjäsen sitta still
det vankas utåv
mamma bara smäll.

Om pilten tager
allt vad han når
och ner på golvet får.
Det vankas
utav mamma bara smäll.

På ett och ett halvt
årig liten pilt,
vispen nästan
redan slitits ut.
För det vankas
utav mamma
bara smäll.

Det torde nog vara bäst för den stränga mamman att korrigerade både sin visp och sitt pennskaft annars frukta vi att

det vankas
utav kritiken
bara smäll.

B. L. skaldar pietetsfullt om En gammal stadsgård:

Ett hus står gult i lummig mitt bevakat väl av gamla lindars skrå. Syrener sina klasar spritt och hägnat bänkarna i en berså.

För koppartakets gröna ärg man känner nästan vördnadsfullt respekt, och löjtnantshjärtans röda färg har romantikens drömmier väckt.

Dikten i sin helhet är ej så formfulländad men anlagen finnes. Välkommen åter.

Dr. Byl's preparater

Lybros

anses som det förnämsta bland nutida moderna toilettmedel.

Dr. Byl's namn är en borgen för varans höga kvalitet och vetenskapliga framställning.

Crëmer,
Hudvatten,
Hårvatten,
Puder.

Hovleverantör.

Franiska Parfym-Magasinet

STOCKHOLM
Kungsgatan 13

Drottningg. 21 Hamng. 5

SUNNE-TIDNINGEN

nyhets- och annonsblad för

Fryksdalen och Norra Värmland

Är den enda tidning, som tryckes och utgives i den rikt befolkade Fryksdalen ("Gösta Berlings land"). Ett lämpligt annonsorgan för alla, som vilja komma i förbindelse med denna bygd.

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran

ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött

Hermes

U-nabb och Olympia velocipedringar

ge velocipeden en mjuk och behaglig gång, varjämte deras slitstyrka och prisbillighet tillförsäkra dem förnämsta platsen i marknaden.

AKTIEBOLAGET

NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA.

God kaka kan Ni alltid baka med
BORWICK'S BAKPULVER
Repr. CARL JERN, Sthlm.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järmpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnärning för barn, ammande mödrar, konvalescenter och äldstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speciell- & drogaffärer.

Ingen klagan

om man uppfriskar blodet, rensar magen och tarmarna från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar. Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda

Fruktsalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50. Säljas å alla apotek, hos droghandlare, m. fl. Cederroths Tekniska Fabrik Stockholm

VAR omtänksam även när det gäller nödvändighetsvaran tvål och uteslut icke de hygieniska synpunkterna. Riskera icke de vådor en mindervärdig vara kunna medföra.

I anslutning härtill erinras om

Florodol-tvålen

som, sedan snart 20 år tillbaka har anseende som den bästa bland de bästa och alltjämt hävdar sin ställning som den främsta exponenten på sitt område för rationell hudvård.

PARFYMERI FLORA.

HÄRAN//ON

NABO

*Det enklaste sättet –
det bästa sättet*

att komma från tvättbekymren:
lämna arbetet åt Nabo.

Nabo löser smutsen och skonar tyget,
som ett idealiskt tvättmedel bör göra.
Nabo arbetar helst ensam, resultatet
blir bara sämre om Ni hjälper till med
såpa, soda eller skrubbing. Nabo
är beprövat och bepriset, pröva även
Ni det självverkande tvättämnet

NABO
med bensin

*Ett värmeskåp under
3 månader för 15 kr.*

Det värmeskåp — avsett för långkok, färdigstekning och färdigkokning, uppfärskning av bröd etc. — som Stockholms Gasverk förra året framförde, har tilldragit sig husmödrarnas stora intresse.

I avsikt att ytterligare popularisera värmeskåpet kommer Gasverket nu att mot en monteringsavgift av 15 kr. ställa värmeskåp till förfogande under tre månader hos ett antal stockholmsfamiljer, där installationen kan anses lämplig. De, som så önska, få efter provtidens slut övertaga värmeskåpen mot kontant- eller avbetalning. Vänd Eder till Gasverkets utställningar: å Norr, Kungsgatan 54; å Söder, Västra Slussgatan. Tel. "Gasverket".

STOCKHOLMS GASVERK

Makaronipudding med fisk

(för 6 pers.).

150 gr. svenska makaroner, 1 1/2 lit. vatten, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/2 lit. buljong, 150 gr. kokt, kall fisk (rester), 50 gr. riven ost, 50 gr. smör.

Till fatet: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Makaronerna förvällas hastigt i kokande, saltat vatten och få sedan koka färdiga i buljong. Då de äro mjuka, upphållas de i durkslag, och få rinna av. — Fisken raspas med gaffel och befrias från alla ben. — Ett eldfast fat smörjes med smör och beströs med stötta skorpor. Härpå läggas först ett varv makaroni, så ett lager med fisk, överströdd med litet riven ost, och litet smörflockar här och där, så åter ett varv med makaroner o. s. v. Det översta lagret skall vara makaroner och däröver strös litet stötta skorpor sammanblandade med riven ost. Litet smör lägges i flockar ovanpå, och fatet insättes i god ugnsvärme för att gratineras 15—20 min.

Börja dagen med en tallrik havregrynsgröt

den giver ett gott humör och motståndskraft vid ansträngningar, men se till att gröten är av

Svenska Havregryn

*ty de äro
de bästa.*

Svenska Grynkvárnarnes

Försäljnings A.-B.

Göteborg

Stockholm

Utän överdrift kan sägas att RUNA — Svea nya smörblandning — vunnit en enastående framgång tack vare sin höga kvalitet. Köp ett paket i dag. Ni blir förtjust.

